

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ, KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 238. SZÁM

DEBRECEN, 1933 OKTÓBER 20. PÉNTEK.

ARA: 10 FILLER

Az ankarai és szófiai látogatás

Egy jó szomszéd többet ér száz rokonnál, mondja a magyar közmondás, de amikor olyan szomszédokkal vagyunk körülvéve, akiknek legfőbb törekvésük arra irányul, hogy minden vonatkozásban bénítsák fejlődésünket s ha lehetne, még a levegőt is elszívják előlünk, barátok után kell néznünk s ha vannak rokonaink, azokkal fel kell vennünk az érintkezés fonalát. Ma, amikor Európa minden népe földrengéses területeken jár s napról-napra jobban bonyolódik a külpolitikai helyzet, nem állhatunk izoláltan a Duna medencéjében már csak azért sem, mert panaszunk van és bajba jutottunk. Ebből a helyzetünkben a magunk erejére támaszkodva bajosan kerülhetünk ki, mert annyira össze vannak fonódva az érdekek s a győztes államok annyira őrzi jobb helyzetük hadállásait, úgy politikai, mint gazdasági vonatkozásokban, hogy a magyar nemzetnek elkerülhetetlenül támasztékokra van szüksége.

Mindenekelőtt fontos szempont diktálja azt, hogy megismertessük céljainkat s mi is felismerjük a különböző külföldi erőviszonyok összefüggéseit. Mindehhez szervesen kapcsolódnak mindazok a tünetek, amelyek gazdasági téren mutatkoznak s mintegy követelményei egy nagy betegségnak, melynek esirái ragályként árasztják el egész világot.

Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter rokon nemzetekhez utaztak, török és bulgár testvéreinkhez. Ez az út szervesen kapcsolódik Gömbös Gyula előző külpolitikai utjaihoz: Rómához, Berlinhez, Bécshez s Kánya Kálmán párisi látogatásához. Ezt a sorozatot Ankarai és Szófiai egészíti ki.

Fontos és nehéz időkben zajlik le az ankarai és szófiai látogatás, akkor, amikor Európa még mindig Németországnak a Népszövetség kebeléből való hatása alatt áll, Aggodalom tanácsstalanság s nem minden ok nélkül való riadozás jellemzi ezeket a napokat. Bárna állíthatjuk, hogy minden nép, amely érezte a világháború borzalmaival, őszintén béke után sóvárog. Mégis olyan gyűlölyös anyagokat tartanak a nemzetközi kérdések fókuszában, amelyek komoly veszélyeztetői a béke szellemének. A leszerelés kérdését csak igazságos alapon lehet megoldani. Hogyan kívánhat valaki is komoly megbékélést ellenfelétől, ha azt másodrangú félnek degredálva, lealázó megoldásokba kényszeríti. Az ilyen alapon létrejött béke soha őszinte nem lehet s a népek életéből a mérgező anyagot véglegesen kiirtani nem képes.

Magyarország a jelenlegi európai helyzetben nem veszíti el higgadságát, nyugodt megfigyelője az eseményeknek s folytatja őszinte békötörekvéseit. Ezt a célt szolgálja az ankarai és szófiai út is. Kormányfőink rokonörzelmű nemzetekkel udvariassági látogatás keretében megbeszélnek azokat a kérdéseket, amelyek bennünket közösen érdekelnek. Hogy milyen szellemben fog lezárulni ez a megbeszélés, már arra is választ tudunk adni. Feltétlenül a béke szellemében és a béke eszméi-

A halálos tiltott operációt végző dr Marossy és Moskovits fogságban maradnak, Gács Jenő dr-t és Tukacs Jánost szabadlábra helyezték

— Tudósítás a 3. oldalon.

A tiszántuli gazdák kiküldöttei a devalorizáció és a moratórium mellett foglaltak állást

Teljes sikerrel járt Báró Vay László főispán akciója --, egységes álláspontra hozzák a tiszántuli gazdákat - Egyhangulag elfogadták Steinfeld István javaslatát a válság megoldására - Nagyszabású értekezlet a Mezőgazdasági Kamarában - November ötödikére rendkívül kamarai közgyűlést hívnak össze

Báró Vay László főispán kezdeményezésére tegnap a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarában nagyszabású és jelentőségű ülés volt, melyen résztvettek a tiszántuli mezőgazdák kiküldöttei. A főispán vetette fel azt a gondolatot, hogy közös frontba kell tömöríteni a gazdákat, hogy erősebben szálljanak sikra a gazdasági leküzdésére és nem szétforgácsolva az erőket, közös akaratú keressék meg a válságból a kivezető utat.

Ez a cél teljes mértékben sikerült és báró Vay László kezdeményezését a gazdavezetők örömmel üdvözölték s az egész Tiszántulról egybesereglett gazdakiküldöttek. Ennek megfelelőleg egyhangulag állapították meg a fennfoglalt súlyos bajokat, valamennyien rámutattak a tiszántuli gazdatársadalom elkeseredettségére és egyhangulag mutatnak rá a kivezető útra is.

Az értekezleten megjelentek Kuszka István ny. főispán, a Szolnokmegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Kausay Tibor gazdasági főfelügyelő Nyíregyházáról, Lipthay László a Felsőszabolcsi Gazdakör elnöke, Jármay Menyhért gazdasági főtanácsos Szabolcsból, báró Urbán Gáspár, Csizmadia András, Loszky István országgyűlési képviselő, Steinfeld István, Madarassy Dezső, Jóna István, Örv István, Kertész Kálmán, Uzonyi György, Pásztor Ferenc, Böresög Sándor, Balogh István, vitéz Czeglédy Béla, Szalay György

dr. Vargha László, Bélteky Lajos és még több birtokos.

BARÓ VAY LÁSZLÓ FŐISPÁN

— A terményáraknak az utóbbi néhány hónapban bekövetkezett katasztrofális árzuhanása a mezőgazdasági termelés rentabilitását úgyszólván a nullára fokozta le, mert hiszen a mai terményárak mellett ma már rentabilisan kalkulálni nem lehet. Megállapíthatjuk, hogy a mezőgazdasági termelés ma olyan lehetetlenülés stádiumába került, amely arra készítette a gazdatársadalmat minden tagját és minden rétegét, hogy a legkomolyabban fontolóra vegye azt, hogy — a maga létének és nem létének kérdéséről lévén szó, — mit kell a maga létérdekében tennie.

— Ilyen hangulaban van ma a tiszántuli gazdatársadalom és ezeknek a hangulatoknak a hatása jutott kifejezésre azokban a gazdagyűlésekben és mozgalmakban, amelyek az egész Tiszántulon a gazdakerületekben észlelhetők voltak.

— A különböző gyűléseken különféle érdekeltségek más és más szempontból foglalkoztak a kérdésekkel, különbözők voltak a gyűlések irányzatai is, többször ellentétes határozatokat is hoztak.

— Semmi sem fontosabb annál a mai válságos világban, minthogy minden gazda, a nagybirtokostól a gazdasági munkásig egy táborba kerüljön, hiszen valamennyiüknek kö-

zös az érdekük. Ha tehát a gazdatársadalom a maga érdekét meg akarja védeni, amellyel szót akar emelni és azt kívánja, hogy szavának hangját meg is hallják, akkor tisztában kell lennie azzal, hogy ennek előfeltétele az, hogy a közös gazdakérdések egységes alapon jussanak kifejezésre, nem pedig szétforgácsolódva. Jól tudjuk, mi a különbség, ha az erők egységbe lépnek fel, vagy szétforgácsolódnak.

— A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, a gazdák törvényes érdekképviselete elsősorban hivatott arra, hogy az összes gazdák egységes állásfoglalását megteremtse, a különböző gazdamozgalmakat közös nevezőre hozza, azoknak helyes irányt szabjon. A kamara látja az egész helyzetet, amelyet egy kis közösség nem láthat olyan tisztán.

— A Kamara kötelessége, hogy örökösök afelett, hogy a gazdakérdésekhez csak avatott kézzel nyuljanak és ne használják ki egyesek politikai szereplésük alátámasztására szolgáló akciókra. Sokkal fontosabb ma a gazdakérdés, sem hogy mellékvágányokra engedhetnének terelni.

— A mai értekezlet célja az, hogy megállapítsuk a bajok okát és megjelöljük a kivezető utat. Programot kell kidolgoznunk, amelyet aztán megfelelő uton mint a Tiszántul egységes akaratát eljuttatjuk a kormányhoz. A Kamara éppen ezért nem terjeszt elő javaslatot, mert hallani akarja a gazdák álláspon-

nek szem előtt tartásával. Kivülálik ez Gömbös Gyula nyilatkozatából, amelyet elutazása pillanatában a pályaudvaron tett. Ez a nyilatkozat önértzetes, bölcs és kifejezi a magyar nemzet őszinte érzését. — „Ne legyenek első- és másodrangú nemzetek és ne legyenek megalázott nemzetek sem — mondotta Gömbös Gyula — Magyarország külpolitikai kérdéseinek egyik fontos feladata, hogy a leszerelés kérdésében előjűk egyenjogúságunkat és biztonságunkat.”

Amikor a világ összes népeinek lelkében a béke utáni vágyakozás él, a vezető tényezőknek, amelyek a nemzetközi tárgyalások irányát szabják meg nem szabad egy fajszálynra sem eltérniük attól a szellemről, amit megkövetel a tiszta emberiség és a népek összedobbanó békevágya. Mert nem a népek acesarkodnak egymás ellen s nem a népek akarják egymás sorsát megnehezíteni. A vezető körök lelkiismeretes munkáján múlik, hogy kiegyenlítődjék már egyszer a világháború által

felkavart érzelmeik háborgása s épüljön fel valóban a béke temploma, abban a szellemben, ahogyan azt Gömbös Gyula nagyon helyesen vázolta s akkor nem kell rettegnie egyetlen nemzetnek sem attól, hogy a másik az ő halálára tör. Az ankarai és szófiai utról Gömbös Gyula ismét hoz egy esemő tóglát a béke templomához, amely munkát meg kell becsülnie nemcsak megcsufolt hazánk nyolemillió magyarjának, de a torzalkodó világ hatalmasainak is.

ját és majd annak kialakulásából vonjuk le a következtetést.

A Tiszántulon rátízettel termelnek a gazdák

Ezután vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató szólalt fel és vázolta a Tiszántul gazdatársadalmának mai súlyos helyzetét. Ennek a válságnak az itthoni viszonyokban gyökerező okai is vannak. Ma már injekciók nem segítenek, a bajt gyökerében kell orvosolni. Rámutatott arra, hogy az agrárcikkek egyre súlyosabbá válnak a mostani esztendő mérlege, mint az elmúlt évi elemiáros esztendőé. (Ugy van!)

Rendkívül érdekes adatokat hoz fel. Például azt, hogy 1928-ban a magyar mezőgazdaság összes termékének értékéből az akkori árak mellett egy holdra 225 pengőnyi érték jutott, addig az idén minden holdra csak 67 pengő, tehát 31 százalékos. Ha pedig csak a Tiszántul nézzük, még szomorúbb képet kapunk. A Kamara területéhez tartozó 95.000 birtokos gazdának összes idej bruttó bevétele

125 millió pengőre becsülhető, úgy hogy egy bevetett szántóföld minden holdjára csak 46 pengő átlagos készpénzbevétel esik. Ezzel szemben a közterhek és kamatok címén 85 millió pengő terheli a Tiszántul gazdait, ami holdanként 45 pengőnek felel meg. Tehát ugyiszólván teljesen felemészti az adós gazdák összes bevétele.

Míg a gazdák terhei nem esökkennek, sőt a közterhek emelkedtek, addig az iparcikkek ára a változatlanul magas nívón maradt. Számszerűleg kimutatja az agrárollo mindjebb valót nyilatgat. Az agrárcikkek újabb esökkenése folytán az agrárollo indexszáma ötvenen alul süllyedt. Végső következtetésként levonható az, hogy a mezőgazdaság által termelt javak összértéke ma nem tesz annyit ki, mint amennyibe azok előállítására került. Tehát a magyar mezőgazdaság ma súlyos veszteséggel terhelt. Ma már ott tartunk, hogy nemcsak az adós gazdák kell segíteni, hanem az ország minden egyes gazdája segítségére szorul. Olyan intézkedéseket sürget, amelyek lehetővé teszik, hogy egyetlen gazda egzisztenciáját se lehessen tönkretenni és a magyar föld maradjon meg a mai gazdáinak kezében.

Steinfeld István devalvációt, vagy devalorizációt ajánl

Ezután Steinfeld István földbirtokos, kormányfőtanácsos tartott öt-negyedórás nagy előadást, amelyben a gazdasági válság okait és az abból való kivételt tárgyalta rendkívül nagy szakértelemmel.

Az első lépés — mondta —, amit tennünk kell, az, hogy meg kell men-
tenünk a magyar mezőgazdasági ter-
melést. Minden egyéb intézkedés csak incidentálisan és átmeneti lehet. A mezőgazdaság bevételei kisebbek, mint a terhelés. A helyzetet tehát meg kell fordítani.

Részletesen foglalkozott a pénzügyi politikával és az ipari politikával. A mezőgazdaság őrjási közterheit képtelen tovább viselni. Ugyan-
csak nem képes az ipari cikkek árát megfizetni. Meg kell szüntetni az ipar javára szóló vámvédelmet és valutavédelmet. Mélyreható és fájdalmas operációkat kell itt végrehajtani, hogy a költségvetési kiadásokat esökkenítsék.

A másik megoldás az, amit az angol, amerikai kormány követelt azok kal az államokkal együtt, amelyek letértek az aranyalapról. Ha a mezőgazdasági cikkek ára javulni is fog, ezzel együtt az iparcikkek nem emelkedik, mert az iparcikkek árában már is benne van a devalvált pengő értékülönözete. A másik megoldási mód tehát a devalváció, aminek folytatása a gazdaadósságokat is ki tudja majd fizetni.

A gazdaságok ma semmiféle más terhet nem bírnak el, mint legfeljebb a folyó évi adót. Kilenc hónapra teljes moratóriumot kell adni, de a következő aratásig minden körülmények között megoldást kell a kormánynak találnia.

Végéreményben a következőket javasolja:

— Meg kell állapítani a bajokat és a mai helyzetet. Ebből le kell vonni a következtetéseket. Orvosolni a mai helyzetet csak úgy lehet, ha a mezőgazdasági termelést rentabilissá tesszük. Ennek két módja van: vagy a devalorizáció, vagy a devalváció. Ennek előlétsége — aminek a következő aratásig feltétlenül be kell kövekeznie, hogy a jövő termés idő-

pontjában már — jó termést feltételezve, — a mezőgazdaság üzeme rentabilis lesz. Addig az ideig a gazdaadósságok vonatkozásában a kamatfizetéshez nem kötött moratóriumot kell életbeléptetni és hasonló moratóriumot léptessenek életbe a hátralekös adókra is. (Zajos helyeslés.)

Csizmadia András képviselő csatlakozik Steinfeld javaslatához. Kéri, hogy elsősorban szállítsák le a kamatot és aztán egyezzenek meg a hitelezők és adósok. Ha a bankok tönkremennek, de a nemzet fennmarad, még mindig lehet új bankokat csinálni, de ha a nemzet tönkre megy és a bankok fennmaradnak, akkor a bankok nem tudnak másik nemzetet alkotni.

Kuska István csatlakozik Steinfeld indítványához. A folyó évi adókban is enyhítést kér, mert a gazdák a fele folyó évi adót sem képesek fizetni.

Báró Urbán Gáspár teljes mértékben osztja Steinfeld nézetét. A kormány és Steinfeld álláspontja között áthidalhatatlan új távot. A hitel-szerveink túlméretezettek, ott is kell takarékoskodni.

Óry István a gazdák nagyon elkeseredett hangulatát eseteli. Hajnal-tól estig dolgoznak a gazdák és a földjüket még sem képesek megtartani.

Lipthay László csatlakozik Steinfeld javaslatához. A gazdák jogos elkeseredése igen nagy mértékben el van már terjedve. Ha most jönne fel fordulás, még a buszholdas gazdák is odasodródának, annyira fel vannak izzagva. A nagy takarékoskodás a halált jelenti.

Madarassy Dezső: A kormány mindent elkövet, hogy a helyzetet javítson, azonban nem az agrárérdekek, hanem a kartekek és a pénzérdekek érvényesülnek.

Leszkay István: A gazdatársadalom közömbössége is oka, hogy ilyen helyzetbe került. Nem kellett volna visszavonulnia a politikától és nem kellett volna ezt a teret átvenni, mert így elvesztette politikai súlyát. A devalorizáció elkerülhetetlen és szükséges a moratórium is. Elfogadja Steinfeld javaslatát. A kedvezményt a folyó évi adóra is kéri.

Balogh István: Kérlek az adógabona felajánlás határidejének meghosszabbítását. A devalorizáció nagyon sürgősen végrehajtandó.

Jármy Menyhért: Minden gazdán segítsenek, ne vegyenek ki kategóriákat. Kéri, hogy a főispán járjon közbe, hogy a szabólesi rozsot cozinálhassák.

Jóna István elmondja, hogy együtt utazott Kállay földművelésügyi miniszterrel, aki örömmel vették is egységesen mozdulnak meg. A minisztertől hallotta, hogy a gaznizstertől úgy hallotta, hogy a gazdaadósságok kamata 4 és fél százalékos lesz.

Steinfeld István válszolt az el-

Szelvény.		
Sorsjegyszám	1546	második oszt. felsorsjegy
Huzás 1933 november 15 és 21-én.		
név, lakás.		
Itt levélgandó!		

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debreczen« kiadóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a kihúzott nyereségben.

hangzottakra és megjegyzi, hogy a kamat nemfizetés miatt ne lehessen senkit végrehajtani. Persze kamatot kell számítani, de ennek összegéről a gazda váltót adhat, amit a Nemzeti Bank számítoljon le.

Báró Vay László főispán az ülés befejezésével megállapította, hogy a felvetett két javaslat közül mindenki a Steinfeld második javaslatát fogadta el. Az értékes felszólalások alapján nagy programot dolgoznak

ki és a legközelebbi cél az lesz, hogy a Kamara programja mellé állítsák az egész Tiszántul gazdatársadalmát. November ötödikére rendkívüli kamarai közgyűlést hív össze és akkor előterjesztik az egész kibontakozási programot. A hozandó határozatot azután a kormányhoz viszi fel. Az értekezlet azzal oszlott szét, hogy a tiszántuli gazdák érdekében igen értékes munkát végzett.

Ünnepélyesen fogadták Gömbös miniszterelnököt Isztambulban

Isztambul, okt. 19. Gömbös Gyula miniszterelnök vonata Szófia elhagyása után menetrendszerűen haladt tovább Bulgárián keresztül. A vonat Plovdiv állomáson időzött hosszabb ideig, ahol Stevens főkonduktör kereste fel a miniszterelnököt. A vonat este 10 óra 19 percek érkezett Drinápolyba, a török határállomásra. Itt Ozdemir bej., a kerület kormányzója és a város polgármestere szállottak fel a vonatra, hogy üdvözzöljék a miniszterelnököt és a külügyminisztert. Itt szállott fel a vonatra Tahy László ankarai magyar követ és Németh Imre alezredes, katonai attasé is. Ugyancsak itt csatlakozott a miniszterelnök társaságához Izmail bej., a török külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, aki Gömbös Gyula miniszterelnököt egész törökországi utján elkíséri.

A vonat utasai reggel 9 órakor pillantották meg a Márvány-félgéret, nemsokára azután láthatóvá lettek Isztambul mecsetei. Fél 12 órakor futott be a vonat Isztambul pályaudvarára.

Itt Refik Emir bej., a török külügyminisztérium katonai főnöke üdvözölte Gömbös Gyula miniszterelnököt és Kánya külügyminisztert. Izmet pasa török miniszterelnök és Teyfik Rüzsi bej. török külügyminiszter nevében. Ezután Muhiddin bej., a város parancsnoka, valamint a helyőrség és a rendőrség vezetője üdvözölték a miniszterelnököt és külügyminisztert. Megjelent a pályaudvaron Jankovics jüszözlöv követ, valamint Behidj bej. budapesti török követ is. A hatszáz főnyi magyar kolónia igen nagy számban volt képviselve. A magyar egyesület Krist Béla elnök és Páris Albert alelnök vezetésével jelent meg a pályaudvaron. A magyar külképviselet részéről Ullein Antal konzul és Szele Lajos alkonzul jelent meg.

Az üdvözlések után Gömbös Gyula ellépett a pályaudvaron felállított díszszabad előtt. A kivonult török zenekar a magyar himnuszt játszotta. Gömbös Gyula és kísérete a pályaudvar felé tartott ezután, ahol hatalmas magyar és török zászlók lengtek. Az összegyűlekezett magyar és török közönség lelkes éljenzésben részesítette a miniszterelnököt és kíséretét. Gömbös Gyula miniszterelnök ezután a Pera-Palace szállóba hajtatott, amely szintén fel volt díszítve magyar és török zászlókkal.

Gömbös a délelőtti folyamán udvarassági látogatást tett. Felkereste Isztambul kormányzóját, majd a

hadtestparancsnoknál adta le névjegyét s azután visszahajtatott a Pera Palace-szállóba, ahol a város kormányzója viszonzta a magyar miniszterelnök látogatását.

Délután öt órakor az isztambuli hidtól külön motoros viszi a magyar miniszterelnököt és kíséretét Haydar Pasába, ahol a török kormány által rendelkezésükre boesátott külön kocsiba szállanak és folytatják útjukat. Gömbös miniszterelnök kíséretével 18 órakor indul tovább Ankarába, ahová pénteken délelőtti 10 órakor érkezik meg.

GÖMBÖS ÉS TITULESCU VONATA TALÁLKOZOTT A TÖRÖK HATÁRON

Isztambul, okt. 19. A mára virradó éjjel találkozott Gömbös miniszterelnök és Titulescu vonata. Titulescu tegnap este hagyta el Isztambult, miután megkötötte a barátsági szerződést Törökországgal. A tízéves szerződés tárgya: állandó béke és barátság.

Titulescu vonata éjjel félegykor a török határállomáson találkozott Gömbös vonatával. A két szalonkocsi két párhuzamos sínen egymásmellett állt. Ekor azonban már úgy Titulescu, mint Gömbös aludt.

MEGHOSSZABBITJAK A TÖRÖK-MAGYAR BARÁTSÁGI SZERZŐDÉST

London, okt. 19. MTI. A Reuter iroda isztambuli távirata szerint Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya külügyminiszter törökországi látogatásának valószínű következményeképpen meghosszabbítják a török-magyar barátsági és döntőbíróági szerződést.

Márkás

keménygallér

minden divatformában
6 darab 4 pengő

WERNER

Piac ucca 72.

Derby patenktetésű

flórzokni

dupla talppal
hibamentes

most P 0-78

WERNER

Piac ucca 72.

Dr Moskovits Zsigmondot és dr Marosy Imrét vizsgálati fogságba, dr Gács Jenőt és dr Tukacs János pedig szabadlábra helyezték

Tovább folyik a vizsgálat a gyanúsított orvosok ellen. — Csütörtökön a vizsgálobíró is kihallgatta őket. — Gács és Tukacs orvosok Földesi Piroskánál vesegyulladás állapotot állapítottak meg és nem is vettek részt a műtétben.

Allítólag a leány bekövetkezett halála után is tartott a borzalmas operáció

Csütörtökön délután fordulat állott be a Földesi Piroska tragikus halála miatt indított bűnügyben. Amint már előre jeleztük, dr. Tóth János vizsgálóbíró a napirendre tűzött bűnügyek tárgyalása után átment a 19. számú szobába s intézkedett, hogy vezessék fel a fogházból dr. Moskovits Zsigmond orvost, aki társaival együtt már napok óta előzetes letartóztatásban van.

Az ügyészségen dr. Eöry Kálmán, ügyészségi helyettes elnök volt a referense ennek a szenzációs bűnügynek, mely az egész országban nagy feltűnést keltett. Az 5 indítványa alapján halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt indult meg az eljárás Moskovits ellen, míg dr. Gács Jenő és dr. Tukacs János orvosok ellen, akik az antedatált indikációt 1933 október 15-én kiállították. Lünsegédi bűnrészesség gyanúja merült fel. Ennek az indikációnak állítólag meg volt az eredetije is, de elveszett. Dr. Marosy Imre honvédfőorvos és dr. Moskovits Zsigmond minden alkalommal úgy vallottak, hogy a Gács és Tukacs által kiállított indikáció alapján eszközölték a műtétet Földesi Piroskán, aki aztán a szombat éjszaka virradó éjszaka történt operáció közben meghalt.

DR. MOSKOVITS ZSIGMOND A VIZSGÁLOBÍRÓ ELŐTT

Csütörtökön délelőtt úgy fél 1 óra tájban kísérte fel a szuronyos fogházhoz dr. Moskovits Zsigmondot a fogházból. A fiatal orvoson erősen meglátszott a négy napos fogház. Máris lesoványodott, arca szinte hamuszürke és szeméi karikásak. Izgatott, ideges léptekkel sietett végig az ügyészségi folyosón és belépett a 19. sz. szobába, hol dr. Tóth János vizsgálóbíró esukott ajtó mellett hallgatta ki a gyanúsított orvost.

Dr. Moskovits a vizsgálóbíró előtt is úgy vallott, mint a rendőrségen. Magáról a vallomás szövegéről semmi sem szivárgott ki, annyi azonban bizonyos, hogy Markovits tagadta, hogy ténylegesen előidézője lett volna a katasztrófának, amely Földesi Piroska operálása közben bekövetkezett.

»ELÉG, NE TOVÁBB!«

Mint ismeretes, Földesi Piroska már öt-hat napja feküdt dr. Marosy Imre betegszobájában. Gács és Tukacs indikációja szerint a leány áldott állapotban volt s mivel vesegyulladásban szenvedett, műtét beavatkozásra volt szükség. Előzően több ízben végeztek operációt Földesi Piroskán, de a lány állandóan alatti fájdalomról panaszkodott s ezért szombat éjszaka elhatározták, hogy újból megoperálják a betegget. Mivel Moskovits nem jól érezte magát, Marosy operált, a kollégája az altatást végezte.

A műtét nagyon hosszúra nyúlt s Moskovits látta, hogy Marosy mindig idegesebben dolgozik a méhkaparóval. Amint Moskovits tekintete véletlenül az edényre tévedt, rémülten kiáltott fel:

— Elég, ne tovább!

Marosy abba hagyta az operációt, de ekkor már minden késő volt. Kiderült ugyanis, hogy már ekkor több helyen át volt furva a Földesi Piroska méhe és a szerez-

csétlen orvos a méhkaparóval a hasüregben járt és darabokban szedte ki a már halott leány belét.

Ezt vette észre Moskovits, de figyelmeztetése már nem vezetett eredményre.

Ezzel kapcsolatban értesülésünk szerint a boncjegyzőkönyv is azt állapította meg, hogy amikor Marosy a Földesi Piroska hasüregében folytatta a céltalan és érthetetlen operációt, akkor már a leány halott volt. Amint azt már tegnapi számunkban megírtuk, Földesi Piroska esete valóban cysta volt, ami meglevesztette mind a négy orvost. A leány egyébként befelé vérzett el.

MEGJELENNEK A VÉDŐK

Míg a vizsgálóbíró Moskovits Zsigmondot hallgatta ki, feltűntek a törvényesek folyosóján az előzetes letartóztatásban levő orvosok védői. Dr. Aczél Jenő ügyvéd Gács és Tukacs képviselőjében, dr. Takács József pedig Moskovits részéről jelent meg. A védők egyébként terjedelmes beadványt nyújtottak be a vizsgálóbíróhoz, melyben kérték védenek szabadlábra helyezését. Ugyanekkor felfolyamodtak az ellen a rendelkezés ellen, amely az összes műszerek lefoglalását eredményezte.

A védők egyébként egy kitűnő szakembert is megkérdeztek, hogy a »furor operativus« tudományos alapon megállhat-e? A furor operativus tudvalevően nem más, mint a múltéttel járó lámpalázus megzavarodás, mely rendszerint akkor fogja el az operáló orvost, amikor az műtét közben pánikszerűen ismeri fel, hogy hiba történt s ezen már nem tud segíteni.

Az illető szakember kijelentette, hogy a kérdéses eset nem egyedülálló az orvostudományban. A »furor operativus« ismeri az orvostudomány s több ízben előfordult már.

MOSKOVITS DR-T ELŐZETES LETARTÓZTATÁSBA HELYEZTE A VIZSGÁLOBÍRÓ

Fél 2 órára járt az idő, mikor ismét kinyílt az ajtó és megjelent az ajtónyílásban Moskovits dr. Most még sápadtabb volt, mint amikor elővezették, csak akkor élénkült meg kissé az arca, ahogyan meglátta védőjét, dr. Takács Józsefet.

— A vizsgálóbíró úr megengedte, hogy beszéljek veled, — mondotta igazgatótan a védőjének, de a fogházor rászólt, hogy nem szabad senkivel sem beszélni, csak ha az engedélyt tényleg megkapják.

kiállította az indikációt, de az eredeti irat elveszett s ezért vasárnap antedatálták az igazolványt.

Mikor azután a rendőrség megindította Földesi Piroska halálával kapcsolatban a nyomozást és Marosyék felmutatták az indikációt, azonnal észrevették a detektívek, hogy az irás nem lehet egy-vagy két hetes. Így kerültek aztán Gácsék is a rendőrségi, majd pedig az ügyészségi fogházba.

— Én és Tukacs igenis megvizsgáltuk Földesi Piroskát, — mondotta Gács Jenő több ízben — és úgy találtuk, hogy vesegyulladásban szenved s ezért javasoltuk a műtét beavatkozását.

Ezzel szemben a boncjegyzőkönyv szerint a leány nem volt vesegyulladásos és a méhében cysta volt, amit az orvosok félreismertek.

Szakértők szerint azonban áldott állapotot csak hosszabb idő után lehet teljes bizonyossággal felismerni, ha tehát igaz, hogy Gácsék Földesi Piroskát

A címre vigyázni!

HALCSARNOK

József kir. h. u. 2.

Vigmozzgóval szembe.

FRISS HALAK NAPONTA

== Kérje az első számú halreceptet. ==

Takács védő ezután bement a vizsgálóbíróhoz, aki a kért engedélyt megadta, annyival is inkább, mert a gyanúsított orvos kihallgatását befejezte.

A hírlapírók kérdésére dr. Tóth János vizsgálóbíró kijelentette, hogy a kihallgatásról nem nyilatkozhat, csupán annyit mondhat, hogy

dr. Moskovits Zsigmondot halált okozó súlyos testisértés gyanúja miatt vizsgálati fogságba helyezte a vizsgálóbíró, mert a bűncselekmény igen súlyosnak látszik s így tartani lehet szökésétől.

DR. GÁCS JENŐ A VIZSGÁLOBÍRÓ ELŐTT

Fél 2 óra után újabb léptek kongnak az ügyészségi folyosó végéből. A következő pillanatban feltűnik dr. Gács Jenő alacsony alakja, mögötte a szuronyos fogházor. Gácsot nagyon megviselték a fogházban töltött napok. Még jobban meg van törve, mint Moskovits. Lehajtott fejjel megy a folyosón. Haja már ez előtt is sűrű volt, de most mintha még fehérebb volna.

Amikor a sarokhoz ér, pillanatra megáll.

— Erre balra, — figyelmezteti a fogházor.

És Gács kopogtatás után belép a 19. számú szobába.

Ebben a szenzációs bűnügyben Gács Jenő és Tukacs János szerepe még mindig nem nyert teljes tisztázódást. A védindítvány szerint őket halált okozó súlyos testisértés bűntettében mint bűnszegédi bűnrészeseket gyanúsítja, illetve vádolja a hatóság. Visszont kétségtelenül beigazolást nyert, hogy

sem Gács, sem Tukacs nem volt jelen a végzetes operációnál.

Ők csupán kiadták egy indikációt, amellyel azt igazolják, hogy Földesi Piroska áldott állapotban van, de mivel vesegyulladásban szenved, műtét beavatkozásra van szükség.

Gács Jenő dr. eddigi vallomásaiban is mindig azt mondotta, hogy ő dr. Tukacsal

már jóval a végzetes operáció előtt

megvizsgálták és nála terhességet, egyben vesegyulladás állapotot állapítottak meg, ez csak orvosi tévedés, de nem műhiba és nem szándékosság.

SZABADLÁBRA HELYEZIK GÁCS JENŐT.

Dr. Gács Jenő kihallgatása körülbelül egy órán át tartott. Amikor fél 3 óra tájban kilépett a vizsgálóbíró szobájából, mintha más embert láttunk volna előjönni. Arca csaknem élénk volt és szeme szinte ragyogott. Lehet, hogy a könnytől, lehet hogy az örömtől.

Mint megtudtuk, dr. Gács Jenőt szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró, de a vizsgálat természetesen tovább folyik ellene. A bírói végzést nagy örömmel fogadta Gács, akit még a koradélutáni órákban szabadlábra helyeztek s így elhagyhatta a fogházat, ahol olyan nehéz órákat élt át.

DR. TUKACS JÁNOS SZABADLÁBON.

Délután ismét folytatta dr. Tóth János vizsgálóbíró a kihallgatásokat. Négy óra után a gyengén világitott folyosón dr. Tukacs Jánost vezette fel a fogházból a szuronyos fogházor. A három gyanúsított orvos közül Tukacs a legnyugodtabb. Ő ez előtt is mindig azt hangoztatta, hogy bűncselekményt nem követett el, mert orvosi meggyőződése szerint Földesi Piroska vesegyulladásban szenvedett s ezért feltétlenül szükségesnek tartotta a műtét beavatkozását. Az indikációt még október első felében állították ki Gácsal, de ez az irat az operációval járó zűrzavarban eltűnt, elveszett s ezért, hogy kollégáikon segítsenek, újabb igazolványt állítottak ki, antedatálva. Szerinte ezzel nem követett el semmi törvénybeütköző cselekedetet.

Dr. Tukacs kihallgatása szintén körülbelül egy óráig eltartott. Ezalatt védője, dr. Aczél Jenő kint várt a folyosón. Közben megérkezett a fiatal orvos édesapja és egyik rokona, akik izgatottan várták a vizsgálóbíró végzését. Egyszer csak kinyílt az ajtó és meg-

Jelent dr. Tukacs. Meghatott mosolyal üdvözölte apját és rokonát s halakán mondotta:

— Szabadlára helyeztek.

A vizsgálóbíró hivatalosan is értesítette a védőt Tukacs szabadlára helyezéséről. Nemsokára ezután dr. Tukacs még a koraesti órákban elhagyta a fogházat és boldogan sietett haza.

A VIZGÁLÓBÍRÓ NYILATKOZATA.

A kihallgatások után munkatársunk megkérte dr. Tóth János vizsgálóbírót, hogy sziveskedjék erről az ügyről nyilatkozni.

— Ez az egész ügy még vizsgálat alatt van, tehát érdemben nem nyilatkozhatom. Dr. Gács Jenőt és dr. Tukacs Jánost a mai nappal szabadlára helyezte a vizsgálóbíró, de a vizsgálat tovább folyik ellenük halált okozó súlyos testisértes bűntettében mint bünszegédi büntetés ellen. Azért nem tartotta fen a vizsgálóbíró velük szemben az előzetes letartóztatást, mert büncselekményük nem olyan súlyos, hogy szökésüktől lehetne tartani.

Itt említjük meg egyébként, hogy értesülésünk szerint a szabadlára helyezett orvosok csak vizsgálóbírói engedéllyel hagyhatják el a város területét, míg a vizsgálatot be nem fejezték.

MOSKOVITZ VÉDŐJE
FELFOLYAMODÁST JELENTETT BE
Alkalmunk volt beszélni dr. Aczél

Nem-e követtek el előzőleg tiltott műtéteket kutatja a rendőrség

A rendőrség bünyői osztálya tovább folytatja a tragikus operáció ügyében, mert alapos a gyanu arra, hogy az előállított orvosok egyik-másika nem ezuttal végeztek előzőleg tiltott műtétet. A pótnyomozás iratait szerdán délelőtt továbbította a rendőrség a vizsgálóbíróra, azonban a nyomozás munkája ezzel korántsem váródott le. Szerdán délelőtt ugyanis a detektívek házkutatást tartottak dr. Moskovits Zsigmond rendelőjében,

Jenő és dr. Takács József védő ügyvédekkel is.

— Én felfolyamodom a vizsgálóbíró-ság végzését a vádtanáchoz, — jelentette ki Takács, a Moskovits védője. — Kérni fogom védecem szabadlára helyezését, mert hiszen neki itt önálló egzisztenciája van, diplomával rendelkezik s így igazán nem lehet a szökésről tartani.

Aczél Jenő dr. a következőket mondotta:

— Tudomásul vettük a vizsgálóbíró úrnak azt a végzését, mellyel szabadlára helyezte Gács és Tukacs doktorokat, de elrendeli a vizsgálatot ellenük. Nem folyamodunk fel a végzésnek ezen utóbbi passzusa miatt, mert védecemnek az a törekvése, hogy az ő szerepük tisztázódjon. Ezért igenis nem ellenzik a vizsgálatot, annyival is inkább, mert meggyőződésünk szerint semmiféle büncselekményt nem követtek el.

A HONVÉDÜGYÉSSÉG VIZSGÁLATI FOGSÁGBA HELYEZTE DR. MAROSI IMRÉT.

Itt említjük meg, hogy értesülésünk szerint a honvédegyesszég fogdájában fogságban levő dr. Marosi Imre honvédőorvos a honvédőfőtörvényszékhez jelentett be felfolyamodást. Marosi hír szerint dr. Fráter Pál ügyvédet kérte fel védőügyvédül.

tett. Utasítására a leány még dr. Tukacsal is megvizsgáltatta magát, aki teljesen függetlenül Gács doktor diagnózisától, ugyanarra az eredményre jutott. Erről bizonyítványt is állított ki, amelyben műtétet javallottak. Arról, hogy a leány a bizonyítvánnyal mit csinált és hova ment, nem tudnak semmit. Nem tudtak arról sem, hogy a műtétet ki végezte. Szerintem így büncselekmény fenn nem forog. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a diagnózis felállításánál mindketten tévedtek, de ez még magában nem büntető cselekmény. A vizsgálóbíró szabadlára helyezésükkel még nem szüntette meg a vizsgálatot, hanem azt tovább folytatja, hogy szerepüket teljes mértékben tisztázza és ezt mindkét védecem óhajlja is, mert biznak abban, hogy a vizsgálat ellenük semmilyen terhelő adatot szolgáltatni nem fog tudni.

EGY JÓZSAI ASSZONY IS MEGHALT TILTOTT MŰTÉT KÖVETKEZTÉBEN

Még be sem fejezte a debreceni vizsgálóbíró, a Földesi Piroksa tragikus halálával kapcsolatos vizsgálá-

ERŐS, VÉRBO. KÖVÉR EMBEREK számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

tot, amikor újabb tiltott műtét ügyében érkezett jelentés. A kórbonlani intézet jelentése szerint ugyanis csütörtökre virradóra a szülészeti klinikán meghalt Burai Lajosné 36 éves józsa asszony, akét a napokban Józsa József súlyos állapotban szállítottak be Debrecenbe.

Burai Lajosné vérmérgezésben halt meg s az a gyanu, hogy a vérmérgezés a tiltott műtét következtében lépett fel. A debreceni ügyesség elrendelte Burai Lajosné holttestének felboncolását és a vizsgálat bevezetését.

Dr Hankiss János előadása a Külügyi Társaságban a kulturdiplomációról

Budapest, október 19. A Magyar Külügyi Társaság előkelő közönség jelenlétében dr. Berzeviczy Albert előklésével csütörtökön este parlamenti helyiségének dísztermében ülést tartott, amelyen dr. Hankiss János debreceni egyetemi tanár „A kulturdiplomácia alapelvei” címen tartott rendkívül érdekes előadást.

Az előadó szerint a világháború után nagy szerephez jutott a közvetett diplomácia. Ideszámíthatók a gazdasági kapcsolatokon kívül a kultura eszközei is, amelyeket a hivatalos diplomácia is csaknem állandóan használ. Ránk, magyarokra nézve annál jelentőségesebb a kulturdiplomácia, mert nap-nap után érezzük másik oldalról a politikai éle kulturnális akcióját nyomását. Ezt csak hasonló ter-

mészeti erővel lehet ellensúlyozni. A kulturdiplomata tevékenység éppen nagyjontossága miatt nem lehet jóindulatu dilettáns munka, fejtegette az előadó, mert ma már gazdag tapasztalatok adják meg a békés, de kemény harc taktikájának és stratégiájának alapjait. Minél kisebb az állami költségvetés, annál inkább meggondolandó, hogy milyen tervszerű munka vezet legbiztosabban a célokhoz, mely ponton, milyen tudományos, irodalmi, művészeti, újságírói stb. front áttörésnek van reménye a sikerre. Hogyan kell ellensúlyozni a rólunk, vagy ellenfeleinkről kialakult tudatot, amely a tudomány és általában a tudomány eszközeivel kíván politikai eredményekhez jutni. Az előadás nagy figyelmet keltett.

Dr Gács Jenő nevelőanyja örömeben elájult mikor tia belépett az ajtón

Tegnap este munkatársunk felkereste dr. Gács Jenőt, Piac uca 5. sz. alatti rendelőjében. A lakásba megyünk be. Az orvos nagynénje, aki nevelőanyja is dr. Gácsnak, fogad bennünket. Mikor megtudja, honnan jövünk és mi a jövetelünk célja, gyors, szaggatott hangon az örömtől és boldogságtól elfulva kezd beszélni.

— Igen itthon van. Azonnal szölok neki. Tessék megírni, hogy ártatlan és hogy mennyien keresték, arra a hirre, hogy szabadlára helyezték. Nézzen körül.

A szoba csakugyan tele van emberekkel és minden pillanatban szól a csengő és perccenként jönnek újabb és újabb látogatók, akik örömmel fogadják a hírt.

— Már délben is kaptunk virágokat — beszél tovább az idős hölgy — pedig akkor még mi sem tudtuk, hogy haza fog jönni. Reménykedtem, nagyon fájt a szívem és nem mertem elbinni, hogy haza jön. Mikor belépett az ajtón, csak a szívemhez kaptam és nem tudom, hogy mi lett velem. Elájultam, Sirtam örömben. Tessék nézni mennyien jönnek. Az én fiamat mindenki szerette. Azonnal megyek, szölok neki.

Közben megint újabb látogatók érkeznek. Csoportokba verődve beszélgetnek és közben az idős nénike fáradhatatlanul röpköd egyik csoporttól a másikig és boldogan mosolyog rá mindenkire.

Szemben állok végre dr. Gácsal. Az ő arca is mosolygós, de a néhány napi fogházi levegő és az átélt izalmak nem multak el felette nyomtalanul. Mikor

meghalja miért jöttem, megrázza a fejét.

— Nem vagyok most olyan idegállapotban, hogy nyilatkozni tudjak. Nem tudtam még áttekinteni a helyzetet, nem tudtam még tiszta képet alkotni magamnak és beláthatja, hogy ez érthető is. Ártatlan vagyok, ennyit tudok mondani és nem akarok egy nyilatkozattal a vizsgálat lefolytatásának elébe vágni, de nem lehetetlen, hogy néhány nap múlva, ha már túl leszek ezeken a dolgokon és nem leszek frissek ezek a rossz emlékek, akkor nyilatkozok. Addig is csak annyit, hogy nagyon boldog vagyok a dolgok ilyen fordulatán és bizalommal tekintek a vizsgálat lefolytatására.

Mielőtt még bucsuznánk, felolvassuk neki védőügyvédje, dr. Aczél Jenő nyilatkozatát. Kérjük a véleményét. Megint mosolyogva rázza a fejét, majd kijelenti:

— Igen, a dolgok így történtek. De ezzel nem mondtam semmit — teszi még hozzá mosolyogva.

Dr. Aczél Jenő ügyvéd ugyanis a következőket mondotta:

— Bizom mindkét védecem ártatlanságában és abban, hogy a vizsgálat mindkettőjük szerepét teljes mértékben tisztázza és rehabilitálja őket. Mindkettőjük szerepe a sajnálatos ügyben, mint azt a vizsgálóbíró előtti vallomásukban is elmondták, az volt, hogy az elhunyt Földesi Piroksa felkereste Gács doktort és megvizsgáltatta magát. Gács legjobb tudása szerint a vizsgálat befejezése után orvosi véleményt mondott a leány betegségéről és műtét iránti javallatot

Elfogták Budapesten a Püspökladányban garázdálkodó ál-cserkésztszifet

Budapest, okt. 19. Tegnap este a főkapitányság központi ügyeletére cserkészruhába öltözött fiatalembert állítottak elő.

A Cserkészszövetség tett feljelentést a fiatalember ellen, akit Schatz Menyhértnek hívnak, munkácsi születésű lengyel állampolgár. Schatz Menyhért már hónapok óta baráncgól az országban és a szélhámosok egész sorozatát követte el. Amikor átlépte a magyar határt. Püspökladányban megismerkedett Pery Béla cserkésztszifetel és leventeoktatóval. A cserkésztszifet barátságába férközött és a barátságot később azal hálata meg, hogy ellopta Egyr

összes okmányait, köztük cserkésztszifeti és leventeoktatói igazolványát. De magával vitte Egyr cserkészruháját és kerékpárját is. A ruhát magára öltötte és a lopott kerékpáron Budapest felé indult. Ekkor már állott a jamboree Gödöllőn. Jelentkezett a táborparanesuokságon s mint cserkésztszifet besodródott egyik táborba.

Amikor a jamboreeuk vége lett vidéki körútra indult. Sorra járta a magyar városokat és mint világjáró adományokat gyűjtött és különböző szélhámoságokat követett el, míg végre elfogták.

KERESZTES FISCHER BELÜGY-MINISZTER HELYETTESITI GÖMBÖS MINISZTERELNÖKÖT

A kormányzó vitéz jákjai Gömbös Gyula miniszterelnök és honvédelmi miniszternek, valamint Kánya külügyminiszternek külföldi tartózkodása tartamára a miniszterelnöki, valamint a külügyminiszteri teendők ideiglenes ellátásával dr. Keresztes Fischer belügyminisztert, a honvédelmi térea teendőinek ideiglenes ellátásával pedig Imrédy Béla pénzügyminisztert bizta meg.

FRANCIAORSZÁGBAN KÜLÖN MEGADÓZTATJÁK AZ IDEGEN MUNKÁSOKAT.

Páris, október 19. A francia kamara pénzügyi bizottsága a kormány pénzügyi programját póltörvényjavaslattal

egészítette ki, amely kimondja, hogy a Franciaországban dolgozó külföldi munkások keresetére 10 százalékos rendkívüli adót kell kivetni.

CSEHORSZÁG NEM FIZETI AMERIKAI ADÓSSÁGÁT

Washington, október 19. A csehszlovák követ közölte Hull államtitkárral, hogy Csehszlovákiának nem áll módjában tovább fizetni amerikai adósságát. Egyben azzal a kívánsággal fordult a követ az amerikai kormányhoz, hogy az adósságfizetés összegét lényegesen csökkentse.

Pálly József új regénye, a Halálsugár című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kladóhivatalban és a lapkiadóknál. Ára 80 fillér.

FELHÍVÁS

Munkanélküliek figyelmébe.
Mindazon munkanélküliek, akik állandó debreceni lakosok, vagy pedig legalább 932 junius 1 előtt költöztek Debrecenbe és kereset vagy barmínő vagyon hiányában hatósági támogatás nélkül létfenntartásukat biztosítani nem tudják, jelentkezhetnek az inségakcióba való felvételre.

A jelentkezés a városi adóhivatal földszintjén Kossuth ucca 4. szám alatt levő inségakció irodában történik, mindennap 8—2 óráig a következő sorrendben:

20-án, pénteken N, Ny, O, P, R, S, Sch,

21-én, szombaton Sz, T, U, Ü, V, Z, Zs, kezdőbetűs vezetéknévű munkanélküliek jelentkezhetnek.

A jelentkezők feltétlenül hozzák magukkal a lakásbejelentő lapjukat, munkakönyvüket, esetleg más olyan okmányokat is, amellyel személyazonosságukat és foglalkozásukat igazolni tudják.

Polgármester.

Fantázia vagy valóság!**KING-KONG**

A világ nyolcadik csodája
Főszereplők: Fay Wray, Robert Armstrong.

Premier ma
természetesen
az Urániában.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővétel d. e. 11-től 1 óráig.

A társadalmi inségbizottság ülésén Lindenberger apostoli kormányzó felvetette a német példát, az egy tállal kevesebb ebédről az inségesek javára

Tizenkilenc körzetben indul meg a gyűjtés — Megvédik a gyűjtő hölgyeket az inzultusoktól

Dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok elnöklésével a társadalmi inségakció intéző bizottsága esütörtökön délelőtt a városházán teljes ülést tartott. Megjelentek báró Vay László elnök, Sass Béláné, dr. Fráter Pálné, P. Nagy Zoltánné, Léderer Miksáné, Kovács Kálmánné, Kárpáthy Józsefné, dr. Schlamadinger Józsefné, Lindenberger János, Uray Sándor, Kolozsvári Kiss László, Pass Viktor, dr. Fejér Ferenc, Erőss Sándor, dr. Kupinszky Sándor és Deseő Emil.

Dr. Csürös Ferenc tanácsnok ismertette az inségakció lebonyolításának tervét, amely nagyjában azonos a tavalyival. A nyomorúság az idén sem lesz kisebb, tehát a legnagyobb embereszeretetre van szükség, hogy segíthessenek. A tavalyi tapasztalatokat értékesítik és amennyire lehet tökéletesítik a múlt évi rendszert. Helyesebb körzeti beosztást is csináltak, hogy a gyűjtés eredményesebb legyen. A várost összesen 19 körzetre osztották. Minden körzetnek lesz egy elnöke, akik a gyűjtés nehéz munkájára vállalkoznak. Minden körzetben hat gyűjtő társul az elnökhöz. Mindenkinek városi peccéttel ellátott igazolványa lesz. Pénzbeli és természetbeni adományokat gyűjtenek.

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó egységes eljárást sürget a jólékonyság terén. Semmiféle más gyűjtést ne engedjenek, sem szórakozást, vagy mulatságot más célra, mint kizárólag az inségakció javára. Csak egységes akcióval érhetik el, hogy kevesebb legyen a szenvedő. Felveti azt a gondolatot, hogy német mintára Debrecenben is az egyes családok egy tállal kevesebb ebédet főzzenek egy napon, például vasárnap és a második tállért husz fillért, a harmadik tállért 30 fillért fizessenek háztartásonként. Az így begyűlt összegből sok ezer emberen lehetne segíteni. Ennek a tervnek a keresztül viteléhez nagy lelkeség kell. Debrecenben kb. hater-háztartás van, amelyik képes husz fillérjével megváltani az egy tállét.

A javaslatot a bizottság elfogadta. Ezután a körzeti elnökök megválasztására tértek át:

1. Péterfia és környéke elnök Sass Béláné, 2. Mester ucca: Kolozsvári

Kiss László, 3. Hatvan ucca: Léderer Miksáné, 4. Arany János ucca: Fejér Ferenc, 5. Ispolály: Nagy István, 6. Szent Anna ucca: Kovács Kálmánné, 7. Timár ucca: Kazinezy Gáborné, 8. Burgondia ucca: Mocsáry László, 9. Csillag ucca Papp Gyuláné, 10. Szappanos ucca: Fráter Pálné, 11. Kut és Nyil ucca: Lindenberger János, 12. Csapókeret: Kovács Kálmán igazgató, 13. Egyetem: dr. Varga Zsigmondné, 14. Sestakert: Achác Imréné, 15. Csikgekert: Benke Tibor, 16. Széchenyi kert: Jacsó János, 17. Tégláskert, Boldogfalvakert: Borköles Sándor, 18. Homokkert: Kalas Ferenc, 19. Műhelytelep: Kárpáthy Józsefné.

Természetesen az egyes uccákhoz a maguk környéke is be van osztva. Megdöbbenéssel vette tudomásul a bizottság az egyik hölgy bejelentését, hogy azért nem akarja vállalni az elnöki tisztséget, mert tavaly az egyes helyeken a megjelenő úrhölgyekkel durván bántak és kiutasították őket. Elhatározta a bizottság, hogy az inségakció társadalmi gyűjtését a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzése mellett kívánja folytatni, a sajtó védelme alá helyezi és kötelezi a körzeti elnököket, hogy helenként tapasztalataikról báró Vay László főispánnak, az intéző bizottság elnökének jelentést tegyenek és minden olyan esetet, amikor a gyűjtő hölgyeket nemes munkájuk végzése közben támadás éri, a sajtóban nyilvánosságra fognak hozni.

Megbízta dr. Csürös Ferenc tanácsnokot, hogy a körzeti elnököket sürgősen hívja össze a további intézkedések megtétele végett. Amint az előkészítő munkával készen lesznek, ünnepélyes keretek között kibocsájtják gyűjtésre a hölgyeket a munka megindítására. Kimondták azt is, hogy mint tavaly, az idén is folytatják a piaci gyűjtést, kitesznek egy kosarat abban a reményben, hogy oda használható élelmiszereket is helyeznek a nemes szívű emberek. A bizottság a napi munkáját ismét a szűkebbkörű hetes bizottsággal végzi, amely szükség szerint kétszer, háromszor, de esetleg többször is ülést tart.

Sikkasztásért egyhónapi és tizenöt napi fogházra ítélték egy debreceni műszerészt

Bünper egy irógép miatt.

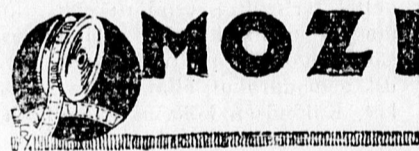
A debreceni törvényszéken dr. Janovich Jenő tanácselnök esütörtökön vonta felelősségre Kulcsár Hermann irógépkereskedőt, műszerészt, aki ellen sikkasztás miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A vádirat szerint Kulcsár Hermann szerződéses karbantartója volt a debreceni klinikának. A múlt évben Kulcsár elhozott a belgyógyászatról egy Ideal irógépet megjavítani s helyette egy igen rossz karban levő gépet adott át a javítás időtartamára. Közben teltek az idők és Kulcsár nem vitte vissza a gépet. Egy ízben azt mondta, hogy alkatrészt rendelt külföldről s az még nem jött meg, máskor újabb kifogást talált. Végül id. dr. Balogh Gyula, a gazdasági hivatal igazgatója felszólította, hogy 3 hónapon belül szállítsa vissza az eredeti Ideal irógépet. Mikor Kulcsár ekkor sem

adta vissza a gépet, feljelentették.

A csütörtöki főtárgyaláson Kulcsár ártatlanságát hangoztatta. Előadta, hogy egy alkalommal, mikor nem volt otthon, csak a felesége, elment hozzájuk egy ismeretlen ember s odaadta javításra Ideal irógépét. Két óra múlva visszatért azzal, hogy szüksége van a gépre s az egyik Ideal gépet elvitte. Csak később tudta meg Kulcsár, hogy az ismeretlen a két gépet véletlenül elcserélte.

Kihallgatta a bíróság dr. Balogh Gyula igazgatót és Gömöri Zoltán egyetemi tisztviselőt is, akik terhelően vallottak.

Végül is a törvényszék Kulcsár Hermann sikkasztás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért öt egyhónapi és 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Kulcsár fellebbezést jelentett be.

A NŐ

Irene Dunne új filmje a Vigszínházban

Tegnap este mutatta be a Vigszínház Irene Dunne új filmjét: „A nő”. A „Mellékuca” főszereplőjének ez új alkotása, ha lehet, még szebb s jobb az előbbinél. Irene Dunne remek produkciója hallatlanul megfogta a közönséget, amelyet könnyekig meghatott a romantikus, érdekes mese, de a többi szereplők: Lionel Atvil, Philip Holmes és Una Merkel játéka is.

A Vigszínház kitünő ujdonságát érdekes kíséreléssel adta a Vigszínház.

Pass László ev. lelkész nagyszerű előadása a Luther Szövetségben

Az E. és F. H. Luther Szövetség szerdán este nagy érdeklődés mellett nyitotta meg idei vitástelejek sorozatát. A vitát Pass László ev. lelkész „A revízió szükségessége és lehetősége” címen tartott előadása vezette be. Egymásután sorakoztatta fel a megdönthetetlen igazságokat, melyek a revízió szükségességét bizonyították. Ellenkezést nem tűrő érvekkel mutatta ki, hogy a revízió bekövetkezése nemcsak nekünk, magyaroknak létfeltételünk, hanem a felvidéki tótoknak éppugy, mint a ruthéneknek, horvátoknak, sőt az erdélyi oláhoknak is.

A nagy tetszéssel fogadott előadást hosszan elnyúló, heves vita követte, melyben érdekesebbnél érdekesebb oldalokról nyert megvilágítás a revízió égető problémája.

Vigszínház

Nem lehet elmondani

Nem lehet leírni.

Ezt látni kell

IRENE DUNNE-I

A NŐ . . . c. drámában.

Megelőzi: Charley az álláshalmozó.

Dr. Balkányi Ede ötvenéves orvosi jubileuma alkalmából rendezettbankett az Angol Királynőben. (x-el jelezve Balkányi Ede, a jubiláns, xx-el Hüttl Tivadar professor, aki az ünnepi beszédet mondotta.)

Lélekemelő ünnepség keretében jutalmazta meg a Madárvédő Egyesület vitéz Tóth János rendőrfőtörzsőrmestert az állatok és növények megvédéséért

Lélekemelő ünnepség játszódott le tegnap délelőtt a rendőrségi palotában. A Tiszántúli Madárvédő Egyesület debreceni fiókjának elnöksége tüntetett ki egy derék rendőrt, aki nehéz szolgálatának teljesítése közben is módot talált arra, hogy megvédje a növényeket, állatokat a bántalmazásoktól. Évvel-évre megjutalmaz az egyesület egy derék rendőrt és az idén vitéz Tóth János rendőrfőtörzsőrmester érdemelte ki a jutalmazást az elmúlt esztendőben tanúsított magatartásáért. Az egyesület kitüntető iratot intézett Tóth Jánoshoz, amelyben megköszönték fáradozását és arra kérték, hogy a néma szenvedők fájdalmának enyhítésére irányuló és nemes lélekre valló tevékenységét a jövőben még fokozottabb mértékben fejtsse ki.

A szép ünnepségen az egyesület részéről Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, felsőházi tag, elnök és dr. Nagy Jenő tanár, ügyv. elnök, míg a rendőrség részéről vitéz Boskó Mihály főfelügyelő, valamint a tisztikar több tagja vettek részt. A legénység felsorakozott a folyosón, ahol vitéz Boskó Mihály főfelügyelő üdvözölte a Madárvédő Egyesület vezetőit és rámutatott arra,

hogy az egyesület mennyire értékeli a nehéz szolgálatot teljesítő rendőrlégénység munkáját, amikor annak egy tagját kitünteti, majd arra buzdította a rendőröket, hogy továbbra is igyekezzenek megvédeni a madarakat, növényeket, állatokat.

Sesztina Jenő emelkedett hangú, szeretetteljes beszédében köszönte meg a derék rendőröknek tevékenységüket és azt hangoztatta, hogy ez is egy kis lánc szem abban a nagy láncműben, amely megmozdulásával bekapcsolódik abba a nagy munkába, amely a kis megcsontított hazánk helyreállítására irányul. Az egyesület szerény viszonyai folytán csak egy férfiut tud megjutalmazni, de reméli, hogy ez is lelkesítőleg fog hatni a többiekre. Debrecen polgársága ma már gondosan vigyáz a szép parkokra, virágokra, de az, hogy ide eljutottunk, a rendőrség nevelőmunkája folytán következett be. Az egyesület hálás köszönettel tartozik a rendőröknek, akik a magyar nemzeti kultúra feltámasztásán dolgoznak akkor, amikor megvédi a madarakat, állatokat és növényeket. Különösen köszöni vitéz Tóth János értékes munkásságát.

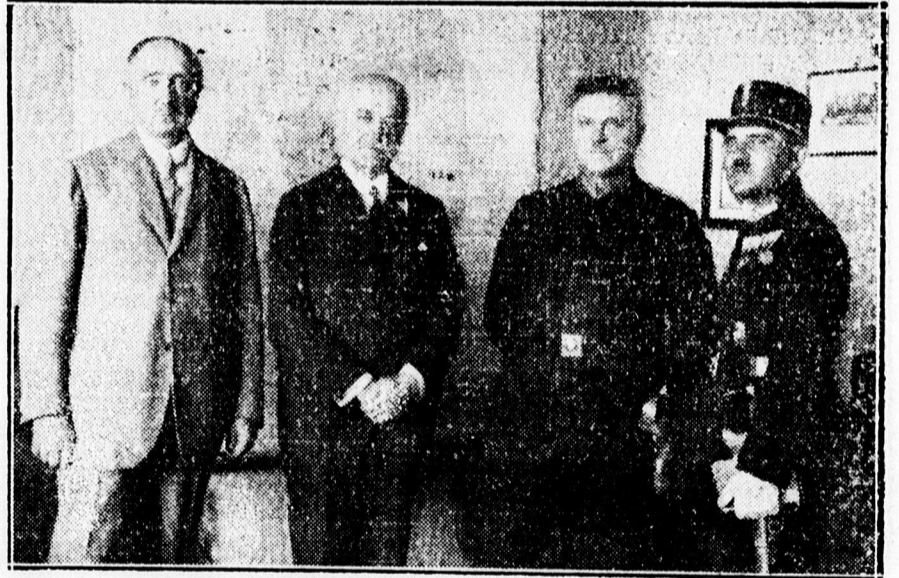
Dr. Nagy Jenő a természetvédelem

nagy fontosságát hangoztatta. Jólelkű ember nem bánt semmit sem, csak aki bünyözésre hajlamos. Ezért értékes tehát a rendőrség nevelőmunkája. Ha tehát a természet szeretetét bele lehet rögzíteni az emberek lelkébe, egy nemesebb generációt nevelünk. Azt hiszem, — mondotta, — hogy ilyen derék parancsnokság alatt még fokozódni fog a rendőrség természetvédő tevékenysége. Ezután átnyújtotta vitéz Tóth Jánosnak az egyesület ajándékát, egy értékes cigarettatárcát, amely után

vitéz Tóth János köszönte meg a kitüntetést.

— Mi rendőrök — mondotta — csak a szolgálatunkat teljesítjük, amikor az állatkínzást megakadályozzuk és nem törekszünk kitüntetésre. A természetet azonban szeretjük és így a magam, valamint kartársaim nevében ígérem, hogy a jövőben is meg fogjuk védeni a bántalmazásoktól a növényeket, állatokat és a madarakat.

A szép ünnepség ezután véget ért.

Dr. Nagy Jenő, Sesztina Jenő, vitéz Boskó Mihály és vitéz Tóth János, a kitüntetett rendőr.

A VÉRES FÖLD

REGÉNY.

(90. folytatás.)

Nem is késett soká. Mikor úgy érezte Rohácsy Lehel, hogy ismét talpraállott a lelke, hogy újra kibeverte a borzalmas összeomlást, akkor indult el álmai vágya felé, hogy két karjába visszatért életkedvét újra megmutassa annak, akiért ismét megtanult harcos életet kezdeui.

Hervadó illattal telt szeptemberi nap volt, mikor Rohácsy Lehel elindult hazulról.

— Édes öcsém, most nagy útra megyek, — búcsúzott öccsétől Lehel.

— Hová? — nézett a bátyjára Pista.

— A szívem után. Te tudd meg legelőbb, hogy most megyek megváltani a boldogságom. Régóta szeretem. Ne kérdezz most többet tőlem, — esakolta meg az öccsét Lehel.

— Sogáig maradsz oda? — kérdezte a fiatalabb testvér.

— Egy, két nap mulva itthon leszek. Aztán eljössz velem te is. Ugye eljössz, Pista?

— Elmegyek, — szorította meg a bátyja kezét a fiú.

Es elvitte Rohácsy Lehelt a szíve vágya oda, ahol kitárt kapuval várta a boldogság.

Míg Lehel odajárt és mindent elmondott,

mi vele a legutóbbi időkben történt, leírta életét, szenvedéseit, megpróbáltatásait, kitergette lelke kincseit, bevallotta írásainak ismert sikerét, addig otthon, az öreg falak között olyan esemény történt a vén házban, melynek csak a háború utáni idő tud teremteni.

Búcsúzáskor Lehel megígérte, hogy két hét múlva eljön és akkor magával hozza az öccsét is és azután az egész család kimegy szíjjelmezni az öreg házban. Kell emel boldogabb érzés, mint mikor azt tudja az ember, hogy a legkedvesebb ott fog járni, hol ő tipegett kiesiny gyermek korában, mint az álmelek királfija. Ahol járni tanult az édes anyja keze vezetése mellett, ahol az apa térdén lova golt, hol azoknak a szülőknek meleg szeretetében sütkérezett, kik már két éve porladoznak a család sírjában, ahova ugyancsak kimennek, hogy Lehel megkérdezhesse:

— Ugy-e, édeseim, jól választottam?...

A kert, a ház, a vén eselédek látni fogják, hogy a gyerek, a ház ura, az úrfi milyen jól megválasztotta élete párját. Elmondhatják utánuk összedugott, mosolygó vén fejjel:

— Az Isten is egymásnak teremtette őket.

Ilyen gondolatai voltak Lehelnek a búcsúzásnál, mikor megkérdezte Maresit:

— Ugye, biztosan eljönnek hozzánk?

— Biztosan, édes, legyen nyugodt. De most mért siet úgy, legalább reggelig maradhatna, — fogta meg szeretettel a leány a fiú kezét.

— Kicsi Barikám, mennem kell, mert mára vár az öcsém, aki maga után az egyetlenem nékem...

Hogvis gondolt volna arra Rohácsy Lehel, hogy nemcsak az öccse várja otthon, hanem egy népes háznép, mely mintha az égből hullott volna alá, váratlanul, mint a nem várt eső.

Még akkor nap, hogy reggel elment a háztól Lehel, beütött a nem várt esemény. A vén ház küszöbén megállott könnyesen, megtörtén, ezer szenvedéstől megtépázottan kis családjával a ház eltűntnek, meghaltak nyilvánított legnagyobb fia, Rohácsy József...

Rohácsy Pista, amint elment a bátyja hazulról, kicsorduló jó kedvével kivitte testvéri szíve boldogságát a mohos fákkal őrzálló öreg kertbe. A vén diófa aljában őrzálló kőasztal mellé ült és két tenyerébe hajtotta mosolygós, gyermekded arcát. Hangulatához illő csend ült a kertben és az imitt, amott sárguló, búcsúzó falevelek nesz nélkül himbálóztak az ágakon. Távolról, az utak mentéről ezerszínű őszirózsák bágyadt színei símultak a sárguló, hervadó természet őszi köntöséhez.

(Folytatjuk.)

Lapzártakor:

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK ÉS KÁNYA KÜLÜGYMINISZTER TÖVÁBB UTAZOTT ANKARA FELÉ

Izstambulból jelentik: Gömbös miniszterelnök és a kíséretében lévő személyiségek koszorút helyeztek a Török köztársaság emlékkövére Taksimban. Gömbös Gyula, Kánya és kíséretük ma este hat órakor tovább utazott Ankarába. Elkísérték őket utjukon a budapesti török követ, a török külügyminisztérium kabinetfőnöke és a kirendelt idegenvezetők. A bucsuztatásnál a pályaudvaron megjelent a kormányzó, a város polgármestere, a rendőrfőnök és a magyar követség teljes tisztikara és sok politikai személyiség. A pályaudvar környékét török és magyar lobogókkal díszítették fel és a zenekar a török és magyar himnuszot játszotta. Gömbös Gyula és kísérete ellépett a díszszemlére kirendelt katonai csapatok előtt, majd kíséretével együtt felszállt az Ankara felé induló vonatra. A magyar minisztereket a nagy tömeg lelkes éljenzésben részesítette.

MEGCAFOLTAK A HIRT. MINTHA FRANCIAORSZÁG LETÉRNE AZ ARANYALAPRÓL

Páris, okt. 19. A Havas iroda Georges Bonnet pénzügyminiszterrel kapott felhatalmazás alapján határozottan megcafolja a newyorki közszen elterdt azt a hirt, mintha Franciaország letérni szándékozna az aranyalapról.

London, okt. 19. Az aranyárak ma Londonban váratlanul zuhanak és finom unciánként 129 shilling 11 pennyre süllyedtek, ami 2 shilling 11 pennyvel alacsonyabb a tegnapi aranyárnál. A példátlanul súlyos zuhanást a francia frankról elterjedt nyugtalanító hírekkel hozzák összefüggésbe.

KORMÁNYZÓI ELISMERÉS BÁNHÍDY ANTALNAK

A kormányzó a kereskedelmi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Bánhidny Antal szigorló gépészmérnöknek, a Földközi tenger körülréplésével kapcsolatos teljesítményével és a Gerle 13. repülőgép szerkesztésével a magyar sportrepülés fejlesztése terén szerzett érdemeitől újabb elismerését tudtal adják.

ANGOL-BAN PENTEKEN
FRISS HALAK ÉS HALASZELÉ
SZÁZEZER PENGŐT ELFELEJTETIEK ELVINNI A BETÖRÖK.

Budapest, október 19. Mint jelentették, az IBUSz vigadóteri irodájában történt betörés következtében 40.000 pengő valutát vittek el a betörők. Az IBUSz információi szerint a betörők csak 17.000 pengőt vittek el és még így is „szerencsének” lehet mondani a betörést, nemcsak az IBUSz, hanem a Generali Biztosító szempontjából is, amely az IBUSz betörésbiztosítását vállalta. A betörők ugyanis csak a páncélszekrény felső rekeszét ürítették ki és már nem volt idejük, hogy az alsó rekeszt is átkutassák. Pedig az alsó rekeszben 100.000 pengő készpénz volt. Így egy szerencsés véletlen folytán az IBUSz kára csak 17.000 pengő és a Generali is csak ennyit lesz köztelen megtéríteni, míg ha a betörőknek idejük marad, könnyen százezer pengőn felüli kár lett volna.

A tótok kivonultak a cseh képviselőházból

Prága, okt. 19. A cseh képviselőház csütörtöki ülésében a németekkel kötendő pótegyezménynek a vitája az ülés egész idejét kitöltötte, úgyhogy a tót néppárti Páso. volt egészségügyi miniszter, aki a Prihina-ünnepélyvel kapcsolatos nyitrai eseményekről akart beszélni, nem jutott szóhoz. A tót képviselők erre

kijelentették, hogy ebben szándékoságot látnak és a tót Himnusz énekése közben zajosan tüntetve kivonultak a teremből. Hlinka a lapok szerint közben így szolt: „Gyerünk!” Nem tudni, írják a lapok, hogy értekte ezt Hlinka, az egyszeri kivonulásra, vagy pedig a tótok végleges kivonulására a cseh képviselőházból.

Formaszerint is bejelentette Németország a Népszövetségből való kilépését

A kilépés 2 évi felmondási időhöz van kötve.

Berlin, okt. 19. A birodalmi kormány csütörtökön eljuttatta a Népszövetséghez a hivatalos notifikációt, amellyel Németország kijelenti, hogy kilép a Népszövetségből. A Népszövetségből való kilépést Hitler kancellár szombaton jelentette be, egyidejűleg a leszerelési értekezletről való kivonulásnak bejelentésével. Ez a bejelentés azonban még nem volt formaszerinti. A most megtörtént hivatalos bejelentés sem jeleni azonban, hogy Németország már nem tagja a Népszövetségnek, miután a népszövetségi egyezmény értelmében, a Népszövetségből való

kilépés 2 esztendei felmondási időhöz van kötve.

HENDERSON TARTANI AKARJA A LESZERELÉSI ÉRTEKEZLETET

Genf, okt. 19. A leszerelési értekezlet elnöke, Henderson csütörtökön délelőtt a sajtó képviselői előtt azt hangoztatta, hogy minden olyan kísérlet, amely arra irányulna, hogy a négyhatalmi egyezményt a leszerelési konferencia helyébe tegye, jelentékeny kárt okozna ugy a leszerelési értekezletnek, mint a négyhatalmi egyezménynek.

Ungvárt mégis megfosztják a magyar nyelvtől

A csehek keresztülérőszakolták a határozatot.

Ungvár, okt. 19. Előző határozatok megsemmisítése után a hatóságok most kérészkolták, hogy a községi képviselőtestület 27 szavazattal 18 ellen állást foglalt a magyar tárgyalási nyelven. Ezentul csak cseh és rutén nyelven lehet felszólalni és a hivatalokban érintkezni. Az indítvány ellen a magyar ellenzék és a kommunista csoport szavazott.

Prága, okt. 19. Az ungvári országos hivatal a beregszászi kerület nyolevannyolc községében nem erősítette meg az ujonnan megválasz-

tott és a magyar nemzeti párthoz tartozó polgármestereket. A RUTÉNY ÖNKORMÁNYZATOT KÖVETELNEK

Prága, okt. 19. A prágai parlament rutén képviselői megjelentek Malypetr miniszterelnöknel és átnyújtották neki követeléseiket. Ezek a többi között a következők: Az autonómia, amelyet már a békeszerződés biztosított, külön kormányzó melőbbi ki-nevezése, új vasutvonal építése, külön rutén osztály létesítése a miniszterelnökségen.

Dr Karácsony Sándor előadása Debrecenben

Nagyértékű, hatalmas előadást tartott dr Karácsony Sándor csütörtök este a központi egyetem díszudvarán megjelent egyetemi hallgatóság és nagyközönség előtt. Egyetemes látókörre és felkészültségre tette lehelővé, hogy azt a rendkívül bonyolult témát, amit a nyugati keresztény világnézet mai állapotának megrajzolása jelent, világos példák sorozatában tegye felismerhetővé a hallgatók előtt. A nyugati keresztény világnézetet idegen világnézeti elemek teszik felemássá, éppen ezért minden öntudatos embernek meg kell ejteni a világnézet kritikáját. A tudós előadó ezt a kritikai vonalat vezette végig mai világnézetünk különböző elemeinek ma is megnyilvánuló jelein. Példáinak gazdagsága nyomán a hallgatósággnak el kellett ismerni, hogy olyan elemek egyesülnek itt, amelyek szükségképpen torzak. Nem élhetünk emberhez méltó életet ezekkel a naivabb ifjúkori világnézet kikerülhetetlen érvényű a mai euramerikai emberiség számára, minden visszafelé haladás betegség, perverzció.

A mai emberiség élete ebben a hibában szenved, erről azonban következő előadásában, pénteken este beszól „A hazug élet csődje” címen. A hallgatóság a hatalmas arányú előadás után lelkesen ünnevelte a kiváló előadót.

Különös baleset

A butorszállító kocsirol ráesett egy szekrény az arra haladó aszonyra.

Különös baleset történt tegnap este a Luther uccán. Vaik Lászlóné Olajütő 61. szám alatti lakos haza igyekezett, mikor a Luther uccán egy butorokkal megrakott költözteső kocs mellett akart elmenni, a megrakott kocsirol egy szekrény lezuhant és ráesett. A fiatalasszony elvesztette az eszméletét és csak a gyorsan kérkező mentők térítették magához. De még ezután is nagy fájdalomról panszkodott és ápolás alá vették. A különös baleset ügyében a rendőrség is megindította a nyomozást a felelősség kiderítésére.

KEMÉNY GYULA ALEZREDES-ORVOS MÁSODIK ELŐADÁSA A SZENTFÖLDRŐL.

Tegnap este a Déri-muzeumban nagy és díszes polgári közönség és katonai előkelőség jelenlétében tartotta meg nagyszerű előadását a Szentföldről Kemény Gyula alezredes-orvos, az I. számú közrendészeti kórház parancsnoka. A kiváló előadó, ki többször járt a Szentföldön, emlékeit és az ott szerzett benyomásait mondta el és előadását sajtó felvételeivel illusztrálta. Beszolt Kairóról és a palesztinai kegyhelyekről és a zarándokokról és az új Palesztina zsidó telepeseiről. Vettett képekkel illusztrált előadása végén a nemrégiben feltárt Tutankhamon egyiptomi faraó sírjáról mutatott be szép felvételeket.

A közönség a kiváló előadót előadása befejeztével hangos ovációban részesítette.

A derecskei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

6691/1933. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Angol-Magyar Bank Rt. végrehajthatónak Cseh János nős volt Szabó Juliánával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 2485 pengő 97 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a derecskei kir. járásbíróság területén levő Derecske községben fekvő s a derecskei 2199. sz. betétben A. III. 1—5. sor, 1104. hrsz. a. felvett 675. sz. a. udvarral a Bellekben 407 négyszögöl 1105. hrsz. a. felvett kert a Bellekben 372 négyszögöl, 5328. hrsz. a. felvett szőlő a csuklyakerthen 828 négyszögöl, 5355 hrsz. a. felvett kert a Csuklyakerthen 552 négyszögöl, 7343 hrsz. a. felvett szántó a Móriéöldben 1 hold 28 négyszögöl területű ingatlanokból a Cseh János (nős volt Szabó Juliánával) B. 1. t. a. 1/2 részbeni jutalékára 2525 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1933. évi november hó 18. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírossal a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési felhívótelet aláírni. (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §-ai; 1908: L. t. c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanról a kikiáltási árnál magasabb ígértett tett, ha löbhet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár-százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Dr. Stumpf Pál sk.

kir. járásbíró.

A kiadmány hitellél: Olvashatatlan aláírás kiadó.

Reklámötletek!

Ujszerű reklamötleteket adok, azok kidolgozását, modern hirdetések szövegezését vállalom.

Cím megtudható Arany Bika portlásánál.

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Aranygyal« Piac u. 50. Telefon 24-53. — »Nap« Piac u. 1. Telefon 27-73. — »Tisza« Magos György tér Telefon 24-52. — »Bocskay« Cegléd u. 22. Telefon 29-14. — »Mátyás király« Nyilas terep. — »Árpád fejedelem« Csapókeret.

— A debreceni egyetem tanácsa és rektora tisztelt Hóman Bálint kultuszminiszternél. Most érkezett haza a fővárosból a debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsa és rektora, dr. Varga Zsigmond. Budapestben abból a célból jártak, hogy az év kezdete előtt szokásos tisztelgést és bemutatkozást megéjtsék Hóman Bálint kultuszminiszternél és úgy az új rektor, mint az új egyetemi tanács bemutatkozzék az illetékes miniszternél. Tegnap este érkeztek meg a tanács tagjai: dr. Varga Zsigmond rektor magnifikus, Csikesz Sándor, a teológiai kar dékánja, dr. Baranyai Béla, a jogi kar dékánja, dr. Orsós Ferenc, az orvosi kar dékánja és dr. Pap Károly, a bölcsészeti kar dékánja.

— Ravasz László és Baltazár Dezső lesz a szombati Bethlen Gábor Szövetség ünnepélyének szónoka. Általános és nagy érdeklődést kelt városszerte a szombat esti kulturünnepély híre, hiszen ez az ünnepély olyan tekintélyes és szép lesz, amire még Debrecen életében is méltán kell figyelni. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezte meg kulturünnepélyét szombat este nyolcórától kezdettel az Arany Bika disztermében. Az ünnepélynek Pesthy Pál, a szövetség elnöke lesz az első szónoka, aki megnyitja az ünnepélyt. Az ünnepély beszédet dr. Ravasz László püspök mondja, valamint beszédet mond még dr. Baltazár Dezső püspök is. Harsányi Zsolt és Gyökössi Endre, a két kiváló magyar író felolvas. Dalárda és szölovének teszi még változatossá az igen szépnek ígérkező műsort.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Szombat-köszöntő ima négy óra negyven perckor. Szombaton reggel újhirdetés egynegyed nyolc órakor, délelőtt tíz órakor gimnáziumi ifjúság közreműködésével tartatik istentisztelet, délután négy és este szombatkiemetele öt óra harminc perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel félhét és este öt óra tíz perckor. Az elnökség.

— Szörmeárukat, lengyel bundákat legelőszobában a színház-átjáróban szerezheti be.

— Dr. Danesházy Sándor előadása a mai ifjúságról. Szerdán este kezdődött meg a KIE előadásorozata, amelyen dr. Danesházy Sándor lelkész, elnök tartott nagy érdeklődést keltő előadást a mai ifjúságról. Előadásában arról beszélt, hogy a mai nyugtalan ifjúság élete nem folyik nyugodt, megszokott mederben, hanem jobbra és balra kanyarog. Jó és rossz irányban is meglepetéseket okoz a mai fiatalság a felnőtteknek, mert míg egyrészt a kommunizmus téveszméig sodródik, addig másrészt önzellenül és lelkesedéssel áll a megújulás szolgálatába. A felnőttek ne akarjanak uralkodni és ne akarjanak túljárni az ifjúság eszén, hanem szolgálják az ifjúságot. A hallgatóság mindenben igazat adott a kiváló, tudós előadónak, akinek fejtegetéseit Kertész Dániel ügyvezető elnök, előadó fiatal költőktől interpretált versei jellemezték hatáson.

Fáradtságos munkával lec'pelték a pincébe és felfesztették a betörők a Nationalkasszát de nem találtak benne semmit

Betörők jártak a Lám-féle üzletben — A Bethlen utcán állukosos betörők jártak

Néhány nap óta megelégnél a betörők frontja Debrecenben és a rendőrségnek most már ismét erős munkát adnak a betörők. Tegnap este ismét két helyen működtek a betörők, de egyik helyen sem tudtak komolyabb zsákmányhoz jutni.

A Piac ucca 5. sz. alatt van a Lám-féle üveg és porcellánüzlet, amely a Kaszanyitzky-cég fióküzlete. Tegnap éjszaka az udvar felől a pince ablakon át ismeretlen tettesek lemaszták a pincébe, ahonnan viszont a csapóajtón át feljutotta az üzletbe. A betörők pénz után kutattak, de a fiókokban nem találtak semmit sem, mire a kutatás közben felfedezték a gondosan lezárt Nationalkasszát. A betörők azt hitték, hogy a kasszában van a pénz és a néhez nickelszekrényt nagy keservesen lec'pelték a szűk csigalépcsőn a pincébe és elvitték a pince hátsó részébe, nehogy a fessegetés zaja felhallatszon. Itt aztán nekiálltak és nagy munkával szétverték a szekrényt. Nagy volt azonban a meglepetésük, amikor a fiókba be-

nyulhattak, mert nem találtak benne egy fillért sem. Az üzlet vezetője ugyan is minden este gondosan elviszi a napi bevételt. A betörők ilyenformán kénytelenek voltak üres kézzel eltávozni. Bosszujukat még az árukészleten sem tölthették ki, mert a csörömpölés zajával magukra hívták volna a figyelmet.

FELFORGATTAK A LAKÁST, DE CSAK EGY PISZTOLYT VITTEK EL

A másik betörést a Bethlen u. 24. sz. házban követték el ismeretlen tettesek. Dergán Károly banktisztviselő az esti órákban a feleségével együtt elment a moziba. Amikor 11 órakor hazatértek, meglepetve látták, hogy a lakás ajtaja nyitva van és amikor a villanyt felgyújtották, a lakásban nagy rendetlenséget találtak. Átkutatták a lakást, de látszólag semmi sem hiányzott, csupán egy fiókból tűnt el egy finomművi forgópisztoly.

A két betörés ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

x Ninesen párja sehol az „Igmándi” viznek. Mert hűségese óre jókedv és egészségnek.

— Vallásos ünnepély az Árpád téri templomban. Az Árpád téri templomban október hó 22-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz, melyen az Igét vitéz Szabó Endre lelkész hirdeti. A vallásos ünnepélyen bibliát olvas, imádkozik Márky Kálmán segédlelkész. Prédikál vitéz Szabó Endre lelkész. Orgonaszólot ad elő Füleki Kovács Mihály orgonistakántor. Szavalt Kozák Eszter leánykőri tag és Zsoldos István hittanhangzó. Zárómádságot mond Magyar Bertalan h. lelkész. A vallásos ünnepélyre belépődij nincs. Mindenkit szeretettel hív az egyházzs vezetésé.

— Iskolai szünet. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur f. hó 17-én 34.213—1933. szám alatt elrendelte, hogy f. hó 29-étől f. évi november hó 2-ig minden vezetése és rendelkezése alá tartozó iskolában (ovodában) a tanítás szüneteljen. A szünet utáni első tanítási nap f. évi november hó 3-án lesz. A kir. tanfelügyelőség a közvellen felügyelete alá tartozó iskolákat e rendelkezésről ezúton értesíti.

— Közeledik a káposztaszazon. Ippák a hordót. A káposztaszazon közeledése felhívta a tolvajok figyelmét a káposztáshordókra, amely kelendő szazoncikk. Tóth András tanács. Bellegető 279. sz. a. lakos is elő akarta készíteni a másfélhektós káposztáshordóját, hogy rövidesen frissel tapostasson bele. A hordó a kútnál állott, de az éjszaka ismeretlen tettes szemet vetett rá és ellopta a hatalmas hordót. A tolvajt keresik.

— „Hullaszaga lesz, ha velem kikezd.” Még a nyár folyamán történt, hogy Dobi László debreceni lakos kisse felőntött a garatra. Mikor a Csapó uccán hazafelé tartott, igen hangoskodott, amiért is Gál János rendőrtörzsrörmester rászólt. Dobi azonban vitába szállt a rendőrrel és állítólag a hasával nekiment, miközben a következő megjegyzést tette: — Hullaszaga lesz, ha velem kikezd.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék hatósági közeg elleni erőszak vétségében találta bűnösnek Dobi Lászlót s ezért öt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az egyhöz körülményekre való tekintettel a büntetést felüggesztették. Az ítélet jogerős.

AKI FRISS ÉS EGÉSZSÉGES AKAR LENNI és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Rác Jancsi „Hajdu-indulója”. Rác Jancsi, az Angol Királynő népszerű cigánprimása, annak megállapítására kért fel bennünket, hogy ő „Hajdu-induló” szerzett, melyet hangszerelt is. Ezt az indulót annak idején felajánlotta vitéz Zákányi ezredesnek, a hajduvezér parancsnokának, ki arról igen elismerőleg nyilatkozott.

— Két láda citromért kéthónapi fogház. A törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök most tárgyalta Szatmári József debreceni ügynök bünyűgét, aki ellen az volt a vád, hogy a nyáron ellopott Herskovits Jenő kereskedőtől két láda citromot. A bizonyítási eljárás után a bíróság a két láda citrom ellopásáért kéthónapi fogházra ítélte Szatmári Józsefet. Az ítélet jogerős.

— Lopás a vonaton. Kóródy Bálint cipészszegéd, nyirbalkányi lakos Téglásról utazott Debrecenbe. A vonaton ismeretlen tettes a kabátja zsebéből kilopta a 33 pengőt tartalmazó pénztárcáját. Rádai Tihamér magánbiztviselő pedig az 5634. sz. vonaton az esernyőjét lopták el. A vasuti tolvajokat keresi a rendőrség.

— Rászakadt a ház egy szegény családra az Olajúttőben. Könnyen végzettsé válható szerencsétlenség ért egy nagyon szegény családot tegnap az Olajúttő 64. sz. házban. Dalmi Károly idős rokkant ácssegéd lakik itt vejevel és összesen tíztagú családjával nagy nyomorban, mert a hatalmas család heti 6—7 pengő keresetből tengeti életét. Az őszi esőzés következtében a vályogból rakott ház tetőzete beszakadt és a szerencsétlen család, miután nem tudják a maguk erejéből kijavíttatni a tetőzetet, a jószerű emberekhez fordulnak segítségért, mert így beáznak és megveszi őket az Isten hidege. Címük: Olajúttő 64. de esetleg az adományokat továbbítja a szerkesztőség is.

— Újabb adomány Bakoss Ilonka tandíjára. A Csokonai-színház kis művésznője, Bakoss Ilonka tudvalevően a jószerű emberekhez fordult, hogy tegyék lehetővé iskolai tanulmányainak folytatását. A jószerű emberek máris összeadták a beíratási díjra szükséges összeget. Thuróczy Gyula, a kitűnő színművész, 24 pengőt gyűjtött össze Bakoss Ilonka részére, akinek tandíjából 20 pengőt elengedtek. Így azután már csak 30 pengőre van szükség, hogy az egész évi tandíj meglegyen. Újabb ismét érkezett adomány Bakoss Ilonka részére. Dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos küldött be hozzánk 2 pengőt a kis művésznő címére. Az adományért ezúton mond hálás köszönetet Bakoss Ilonka.

— Szilveszteri multság fültűpéssel. A debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök esőtörtőkönt tárgyalta Tóth Ferenc 20 éves mikiéresi napszamos bünyűgét, aki ellen az ügyvétség súlyos testisértés miatt indított eljárást. Szilveszterkor Mikiéresen Tóth Ferenc összeszólalkozott ifj. Oláh Andrásal, akit egy bottal úgy megütött, hogy a füle leszakadt és hosszabb időn keresztül járt orvoshoz kezelésre. Tóth tagadta az ellene emelt vádat, de Oláh Gyula és Papp Imre tanúk ellenük vallottak. A tanácselnök a vádlott elé tárta, hogy a csendőrség előtt beismerő vallomást tett. Erre Tóth megjegyezte, hogy a csendőrségi jegyzőkönyvben azért van beismerő vallomás, mert ifj. Oláh Gyula protekciós alak. A tanácselnök figyelmeztette, hogy ezzel rágalmazást követ el, de a vádlott megmaradt vallomása mellett. A tanácselnök elrendelte az egyik esküdőt kihallgatását s evégből a tárgyalást elnapolta.

Hajdu László maturanus 19 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a református egyház szertartása szerint a Köztemető ravatalozóterméből. Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi.

— **Oláh Gábor-est.** A Faluszeminárium ma, október hó 20-án, pénteken este pontosan háromnegyed 8 órakor Oláh Gábor-estélyt rendez a KIE központi helyiségében, Plac uca 36. szám I. em. (Régi posta.) Az irodalmi est műsora: 1. Juhász Géza dr. író előadása: „A faluszemináriumok szerepe a mai fiatalság legegészebb irányelveiben”. 2. Oláh Gábor versek: A keresztire feszített ember. Gábor, ne légy boldog. A gyermek apothecisza. előadja: Székács Sámuel szavalóművész. 3. Gulyás Pál „Oláh Gábor”, felolvassa Gulyás Pál író. 4. Oláh Gábor: „Makkai Sándor”. Tanulmány. Felolvassa Kiss Tamás. 5. „Az Oláh Gábor revüjéről” címen záróelőadást tart Nagy Tibor. Az irodalmi estre mindenkit mindenféle különbség nélkül szeretettel vár a rendezőség. Belépődíj nincs.

— **Ellopták a kabátját.** Sörös Sándorné Werbőczy u. 10. sz. a. lakos lakásába ismeretlen tettes beurrant és onnan egy fekete szövetkabátot ellopt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Férfi és női szabóiparosok figyelmébe!** Felkérem azokat a férfi és női szabóiparosokat, akik Mihalkovics János ur szakmai előadásain részt óhajtanak venni, a legsürgősebben jelentkezzenek Balogh László női szabó szakosztályi elnöknel, Kossuth u. 26. szám alatt.

— **Az alsószabales—hajduvidéki református egyházmegyei tanítóegyesület,** mely létszámát tekintve a hazai kálvinista tanítóegyesületek között ezidőszent első helyen áll. választmányi ülést tartott Debrecenben. Az ülésen az egyházmegyéhez tartozó hajduvárosok és községek összes ref. tanítótestületeinek képviselői jelentek meg. A 40 tagú választmány és intézőbizottság Bor János egyesületi elnök lemondásával foglalkozott, aki a napokban nyugdíjba vonult. Buzogány Dénes elnök (Püspökladány), Mikó József igazgató (Hajdunánás), Varga Lajos igazgató (Hajduböszörmény), Varró Ferenc igazgató (Hajdúhadház), Pethő János igazgató (Tiszalök), Szatmári József igazgató (Nádudvar), Gere Géza igazgató (Tetellen), Magi Lajos tanító (Hajdunánás), vitéz Molnár Gusztáv igazgató (Püspökladány) felszólalásai után a választmány egyhangú határozattal felkérte Bor János ny. igazgató-tanítót, hogy az egy mulva tartandó általános tisztújításig vegesse továbbra is az egyesület ügyeit. A kérelem előtt meghajolt Bor János ny. igazgató és egy évig még vezetni fogja az egyesület ügyeit. Az egyesület f. évi közgyűlését december 5-re tűzte ki Debrecenbe a vármegyei székház dísztermébe. A közgyűlés gazdag tárgysorozatú lesz. A közgyűlésre a Magyar Tanító-Szövetség, az Orsz. Református Tanító-Egyesület, a Gönczy Egyesület és a debreceni tanítótestület elnökségeit is meghívják a többi hivatalosokon kívül. A választmány ezután elnök előterjesztése nyomán foglalkozott a felekezeti népiskolák tanítóinak küzdelmes anyagi helyzetével s maga részéről a kivezető utat az ötszázalékos általános iskolai adó sürgős megvalósításától várja. A választmány szertartással és áldáskívánással búcsuzott el a nyugalomba vonult Lévy Márton, Kovács Gábor, Kiss József hajduböszörményi, Nyakas Sándor hajdunánási és Kalmár József balmazújvárosi igazgatóktól, illetve tanítóktól.

Rossz álmában kiirtotta családját

Ötszörös gyilkosság egy álomlátás miatt.

Washington, október 19. Floridában Tampa városában egy fiatalember, Licaña Viktor éjszaka felkelt, félálomban baltát ragadott és agyonverte szüleit, nővérét, valamint két fivérét. Mint később kiderült, a tettnek elkövetése előtt a következő álmot látta:

— **A Svetits Szövetség emléktünetpélya.** Jelentettük már, hogy a római katolikus Svetits Szövetség október 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszabású emléktünetet rendez néhai főnöknője, a boldog emlékü Stillmangisz Mária Margit emlékére. A magasszínvonalú ünnepség néltő kegyeletadás lesz a halhatatlan nevű főnöknő tiszteletére. Az intézet dísztermében rendezendő ünnepélyt dr. Lindenberger János prelátnak, apostoli kormányzó megnyitóját beszéde vezeti be. Rachmanineff praeludjét Huber Gabriella interpretálja zongorán. Majd művészi egyéni szám következnek, melyet Szabó Emil zenedíj tanár zongorán kísér. Ezután következnek az emlékbeszéd. Van Coens elöljáróját és Loeadelli adagioját Erdész Mihály zenei tanár adja elő. A minden tekintetben magasszínvonalú műsort a tanítónőképződei énekkar fejezi be Spohr „A béke” című kórusművének tolmácsolásával.

— **A Tiszántúli Szépművés Céh közgyűlése.** A Tiszántúli Szépművés Céh folyó hó 21-én, szombaton délután öt órakor a városháza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Beszámoló a Céh működéséről, 2. költségvetés és zárószámadás tárgyalása és a felmentés megadása, 3. a tiszlikar, választmány és számvizsgálóbizottság kiegészítése, 4. indítványok. Debrecen, 1933 október hó. Elnökség.

— **Eltűnt egy nyug. lözrsorvos.** Budapestről jelentik: Dr. Beke Jenő 57 éves ny. törzsorvos takarítónője ma bejelentette a rendőrségen, hogy a törzsorvos Szász Károly uca 4. sz. a. levő lakásából még szeptember 10-én eltávozott azzal, hogy vidékre utazik és azóta semmi hírt nem adott magáról. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Eltört a karja egy tanítónak.** Varjas Bálint tanító a Vigkedvő Mihály uca 5. szám alatti iskolában a lépcsőn jött le és közben olyan szerencsétlenül esett el, hogy a jobb karját eltörte. A mentők részéssítették első segélyben és a sebészeti klinikára szállították, ahol sinbe tették a karját és lakására vitték.

— **Ne vegyél az uceán ruhát.** A kir. ügyészség Varga József 27 éves kömüveség ellen 2. rendbeli lopás, Klein Jenő szibárus ellen orgazdaság miatt. Pethő József ellen pedig tulajdon elleni kihágás miatt emelt vádat. Varga József ugyanis a vádirat szerint Kovács Juliánától kályhaesővet, vasmacskát és esetet, Tökés Józseftől pedig ruháneműt lopott el. Klein Jenő egy lótenkabátot vett meg Vargától 2.50 pengőért, Pethő József pedig 4 pengőért egy öltözet ruhát. Az ügyet esütörtökön tárgyalta dr. Jankovich Jenő tanácselnök. Varga általában beismerő vallomást tett, Klein azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműen járt el s az üzletben vette meg a kabátot. Pethő beismerte, hogy az uceán vásárolta meg a ruhát, de nem gondolta, hogy az lopott holmi. A törvényszék végül is Varga Józsefet 2. rendbeli lopásért 4 hónapi fogsátra, Pethő Józsefet tulajdon elleni kihágásért 10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Klein Jenőt azonban felmentette az orgazdaság vádjától. Az ítélet jogerős.

— **Ó egy falnál állt,** apja szidalmazta és ütlegelte. Édesanyja késsel utána-szurt, nővére pedig levágta karjait. Irózatos izgalom vett erőt rajta s ebben az állapotban követte el az ötszörös gyilkosságot.

— **„A hazug élet esődje”** címen tartja meg dr. Karácsony Sándor második előadását a központi egyetem diszudvárián ma este 6 órai kezdettel. Az előadáson belépődíj nincs.

— **Cigaretta-akart gyújtani és a felrobbant gyufásdoboz összegezte az arcát.** Boldogh Béla Wesselényi uca 2. szám alatti lakos cigaretta-akart gyújtani, közben a kezében tartott gyufásdoboz felrobbant és könnyelben összegezte az arcát. Benent a mentőállomásra, ahol első segélyben részéssítették.

— **A miskolci pincérek kiléptek a szociáldemokrata szakszervezetből.** Miskolcra jelentik: A miskolci pincérek, akiknek száma 120, elhatározták, hogy kilépnek a szociáldemokrata szakszervezetből. Tegnap tartott értekezletükön elhatározták, hogy elválv a szociáldemokrata szakszervezettől, a nemzeti egység keretében megalakítják a pincér szakszervezetet. A szakszervezetből kiváló pincérek kérik fogják szociáldemokrata szervezetük megszüntetését.

— **A kalapviselés szabálya.** Londonból jelentik: A „Kalapdivat Kutató Intézet” (Hatters' Style Research Institution) hivatalosan megállapította a helyes kalapviselés szabályait. Ezek szerint frakkhoz csakis cilinder, vagy klakkot, szmokinghoz csak puha fekete kalapot lehet hordani. Zsakait-hez ünnepélyes alkalmakkor csak cilinder, kevésbé ünnepélyes esetekben egyenes karimájú fekete kalapot is lehet viselni. Uccai öltözékekhez megengedhető a színes puha nemezkalap is de a lehajtott szélű kalap csakis tweed öltönnel fér össze.

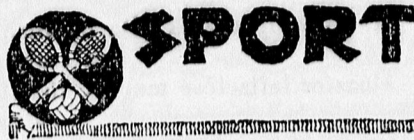
— **Kellemes szagokkal fokozni lehet a munka tempóját.** Lipeséből jelentik: A lipesi sajtó érdekes felfedezésről számol be, amelyet a lipesi pszichológus kongresszuson írt le egy magyar kutató. A kongresszuson Schiller Pál budapesti egyetemi tanársegéd előadást tartott kísérleteiről, amelyek azt bizonyítják, hogy a munka tempóját, sőt minőségét is lehet javítani és a fáradtságot csökkenteni, ha a munkahelyen kellemes szagokat és világos színeket produkálnak és magas hangokat adnak le hangszórón.

— **Nagyszébenben meggyilkoltak egy gazdag uriaszont.** Nagyszébenből jelentik: Az Iskola uca 43. szám alatt lévő házban tegnap délután boltan találták meg Pop főhadnagy 38 éves özvegyét. A vizsgálat megállapította, hogy 27 késszurással követte el rajta rablógyilkosságot. A dusgazdag nő lakásán rengeteg ékszert és készpénzt tartott. A lakásból minden értéket elvittek az ismeretlen tettesek. A rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást, de egyelőre eredménytelenül.

— **Halálraégett egy öreg házaspár.** A maronmenti Bors községben az éjszaka leégett Nagy Ferenc kereskedő háza. Az egyik szobában bennekedt a kereskedő apósa és anyósa, két magával tethetlen öreg, akik a lángokban lették halálukat. Megállapították, hogy a tűz az egyik szolga hanyagsága folytán keletkezett, aki a nagy szében égő gyertya mellett dolgozott.

— **Ahol tilos a sírkő.** Londonból jelentik: Montreal új protestáns temetőjében megtiltották, hogy sírkövet állítsanak a halottaknak. A sírokat csak kis bronzemléktáblákkal szabad megjelölni. Az egyházi hatóságok ezt az intézkedést a világgazdasági válság által előidézett általános szegénységgel indokolják.

Turára
hat személyes berauto
olcsón.
BALOGH, Barna-úca 14.
Telefon 14-10 32-10

DEAC—PMÁV

A saját pálya és saját közönség előnyével próbálja megszakítani a DEAC vasárnap délután a PMÁV veretlenségét. Az egyetemi csapat eddigi két mérkőzésen már megmutatta azokat az oroszánkörmöket, amelyek megtephatják a PMÁV bajnoki reményeit. A mérkőzés vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik az egyetemi sporttelepen. Előzőleg a DEAC II.—DTE II. szövetségi díjmezőkést játszik le. Ezt megelőzőleg a KISOK bajnokságért játszik a katolikus gimnázium és a fémipariskola csapata. A hármas mérkőzést egészen olesó helyárok mellett rendez meg az egyetemi klub.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzlet: Buza októberre 7.20, márciusra 7.79—8.0, májusra 7.92—9.1. Rozs márciusra 5.08—10. Tengeri májusra 8.02—0.4.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 7.40—7.65, 78 kg 7.50—7.75, 79 kg 7.60—7.85, 80 kg 7.70—7.95, felsőtiszai 77 kg 7.25—7.35, 78 kg 7.35—7.45, 79 kg 7.45—7.55, 80 kg 7.55—7.70. Rozs 4.05—4.15, tak. árpa I. 6.40—6.60, tak. árpa II. 6.30—6.40, sörárpa I. 10.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.75, sörárpa III. 7.50—8.50, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.90—6.95, tengeri 7.80—7.85, korpa 5.00—5.10.

A készárúvásáron tiszai buza nem változott, egyéb buza 5 fillérrel drágább, rozs nem változott, zab II. 5, tengeri 5 fillérrel drágább.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR
A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2760 darab sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként: könnyű sertést 70—71, kivételesen 72, középminőségűt, 72—74, nehéz sertést 66—68 fillérért. Az irányzat lanyha volt.

Debreceni Izraelita Hitközség
Választási Bizottsága,

1479/933.

HIRDETME NY

Értesítjük a hitközség összes tagjait, hogy az előljáróság, mind az általános, mind a virilis választói névjegyzéket lezárta és hozzánk további eljárás végett áttette.

A választás előreláthatóan f. é. november hó 5-én lesz, miért is mindazon hitközségi tagok, kik e hó 22-ig, vasárnap délután 4 óráig az 1933. december 31-ig járó adó és adomány tartozásaikat kiegyenlítik: a választói névjegyzékbe pótlólag fel fognak venni. (Alapszabály 8. §. 6 és 8.)

Debrecen, 1933 október 19.

A Választási Bizottság.

HIRDETMÉNY

A 79602/933. III. 4. F. M. sz. rendelet alapján értesítem a város érdeklő állattartó lakosságát, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter úr az állatorvoslásban használatos oltóanyagok, szérumok, diagnosztikai szerek, racionális termelése érdekében, a termelési helyek csökkentése végett az Allami Oltóanyagtermelő Intézet működését f. évi október 1-ével beszüntette és ettől

kezdve mallein kivételével az intézet által termelt összes anyagokat, u. m. lépfene elleni oltóanyagot, nagy és kis állat részére, lépfene elleni sorozatos oltóanyagot, lépfene elleni kóranyagot, sertésorbánca elleni oltóanyagot és kóranyagot, Lechlainche-Vallée-féle seregő üszök elleni oltóanyagot, baromfikolera elleni oltóanyagot (huslcvetenyészetet), vesztettség elleni oltóanyagot, tuberkulint, lépfene, sertésorbánca, sertés-szeptikéma, mirigykór és

baromfikolera szérumot, valamint egérfitót, a Phylaxia Szérumtermelő Rt. (Budapest, X., Szállás ut 3.) köteles termelni és forgalomba hozni.

A Mallein termelésével és forgalombahozatalával pedig f. évi október hó elsejével kezdve a Magyar Kir. Orsz. Állategészségügyi Intézetet (Budapest VII, Tábornok u. 2.) bízom meg.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Az október hó 23-iki országos vásáron városi törzsgulyából származó három darab törzsbika és az állattenyésztési alap tulajdonát képező 9 darab 4-7 éves magyar bika, valamint 6 darab törzstehén kerül nyilvános árverésen eladásra.

Gazdasági Tanácsnok.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-83
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETESEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-83
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetéseket díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetéseket és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetéseket csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Orvosi, jogi tankönyvek, jegyzetek kaphatók Springer könyvkereskedésben. Papírsalvéták ezer darab csak 1 pengő 40 fillér. 1755. 12. 1.

Hülygeim! Tekintsék meg a Fővárosi kalapház P 2.50-es reklámkiadványát, Széchenyi ucca 24. 1046. 11. 15.

„MODELLÜZEM” szenciációs olesó női kalapkiadványát okvetlen nézze meg Pine ucca 26 (Gambrinus átjáró) 1045. 11. 15.

Kicsim! Isten sokáig éltesse, mindenjókát! Veled! Gözösn. Csókol M. 1537

Alkalmazást nyer férfi

Ü. v. tisztviselő felvétetik. készpénz kaucióval, fixre, azonnal, hólcv is. Maróthy György ucca 21. 1005. 10. 23.

Cipész munkások állandó munkára felvétetnek, tées előnyben. Nyomatató ucca 16. sz. 1519

Alkalmazást nyer nő

Gazdaasszonyt keresek vidéki tanya-aki a bentkosztos eselédnek főz, kenyeret süt és a háromfiak gondozását végzi. Cim a kiadóhivatalban. 385 vv

Perfekt szakácsnőt, vidéki tanvárra felveszek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés a kiadóhivatalban. 922 vv

Egy 12-14 éves leány tanulónak az artista pályára felvétetik. Jelentkezni délután 2-től Deutsch-nál. Nyugoti ucca 28. második udvar. 1514

Mindenes bejárólány házimunkára felvétetik. Csapó 41. 1510

Bejárónőt keresek azonnalra. Doboz bérház C. H. 9. 1525

Alkalmazást keres nő

Ajánlkozom mindenes bejárónőnek, vagy házmesternek. Rakovszky u. 28. ajtó 3. 1521

Pénz

Értékpapír! Házára, földjére bár milyen kölesont azonnal folyósítunk, Rákóczi ucca 19. 507. 10. 24.

Tűzész anyagok

Egereséhi és borsodi szenek, száraz tűzifák legolcsóbban beszerezhetők Bartha utóda, Székely és Csáky-nál, Ispóty u. 3b. Telefon 27-85. 370. 1. 3.

Száraz tűzifa, különféle kőszenek, kovácsszén, reortorta faszén legolcsóbban beszerezhetők Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon 29-82. 453. 12. 5.

Tűzifát, szemet rendkívül olcsón nálam vásárolhat. Tessek meggyőződnie Faltelap, Hunyadi ucca 21. Telefon 30-98. szám. 8. 18. 11. 12.

Élelmiszer, ital

TEAVAJ pasztorizált tejből, tisztán készült mindig friss, igen jóízű. 10 dg csomagolásban 28 fillért ismét kapható a kiadóhivatal pénztárána. 898

Hangszer

Zongora, rövid, fekete, kereszt-húros, körpáncélos, s gyönyörű hangú, kifogástalan állapotban, eladó. Brück zenetanár, Csapó ucca 22. 1409 10. 29.

Bútor

Konyhaberendezések nagy választékban, kiárólag jó minőségben, Csapó ucca 67. szám, posta mellett. Bálint Józsefnél 1035. 11. 15.

Ajánlat

Szörmebundák, boák és prémbőrök nagy választékban olcsón vásárolhat Kövály szűcsmesternél, Bika bérház. 454. 12. 5.

Modell után 1 pengőért alakít, 2 pengőért új kalapok Arany-nál, Sas ucca 4. Kölesöntés Segélyező Ápület. 1544. 10. 31.

Sparhérték kutszivattuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Öskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28-59. 1851 12. 1.

Király kávé! mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. sz. 48. 1. 6.

Gyermekruhavarrás 1 pengőért kezdve, a Gyermekdivatház varrodájában. Simonffy u. 2. alatt. Kézimunkaüzletben. 1035. 11. 15

Takaréküzlet tornyos 18 P. asztali 26 pengőért készen kaphatók. Ugyanott javításokat vállalom. Nagy István, Széchenyi u. 6. 1392. 11. 17.

Női kalap! minőségbe, választékba és árba még mindig a Schimmer kalpszalon vezet. Piac ucca 9. sz. bent az udvarban. 1801. 10. 28.

Tükrök, üvegek csiszolása, foncsurozása, üvegezések, Sipkovitsnál Nagyvárad ucca 15. Telefon szám 23-56. 825. 11. 10.

Aranyat, zálogcédulát, ezüstpénzt magas árban veszek. — Blattner Árpád, Csapó ucca 63. Villamoskötő-rőnél. 1532

Samothélesi folytonógó kályha, fehérszománcos Meidinger kályha, asztalsópár, szivattyuskut eladó. Róth. Hatvan 34. 1538

Rádió

Eladó 2+1-es rádió, Kiltűnő, nagy hangerejű. Nyíl u. 135. szám. A.

Kereslet

TEHENET 4-5 darabot, friss borjast, legkevesebb 16 literes tejhozamot, öt évesnél nem idősebbet, szép testalkattal bírót keresek. Címeket avagy írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal pénztárána kériük leadni. 1696 v. v.

Oktatás

Féjcs-nyelviskola Kályintér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 944 10 22.

Naményi Gyors- és Gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyányi ucca 9. 634 11. 7.

Progress Nyelviskolában Piac 49. német, francia, angol nyelvtanítás. Okleveles nyelvtanár. 173 - XI 11 g

Vegyés

Pallas, Révay-lexikonokat, sorozatokat. Tudományos műveket magas áron vásárol Kultúra antikvárium, Szent Anna u. 5. 525. 11. 7.

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó egy szoba, konyha, fűtőkamara azonnal. Kut u. 24. 1476

Egy szoba magánosnak kiadó. Csapó ucca 10. az emeleten. 1509

Egy nagy szoba, előszoba, konyha, speiz elsejére olcsón kiadó. Erzsébet ucca 20. 1524

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás emeleti lakás, garzon, vagy irodának, vagy rendelőnek kiadó. Csapó ucca 10. 1508

Kétszobás udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 1530

Kiadó lakás három szobás

Kiadó városi házastelek. A Nap u. 17. sz. alatti házastelek háromszobás lakással és mellékhelyiségekkel f. évi november 1-től kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 1463

Kiadó lakás nagyobb

5 vagy 6 szobás szép modern lakás olcsón kiadó novemberre Piac 75 alatt. Értekezni ugyanitt vagy hétköznap 14-10 telefonon. 1253

Kiadó az Iparkamara, Deák Ferenc és Verbőczy u. sarkán levő házában, november hó elsejére, az első emelet négy sz. ötszobás, minden kényvellemmel felszerelt, központifűtéses lakás. Értekezhetni a hivatalban. 1043

Ötszobás, most renovált szép villa tágas lakrészekkel, hatalmas üvegezett verandával 700 négyszögletű virágoskert, fenyőfákkal, ezernégyezerért kiadó. Lakó nincs. Városban, Miklós ucca végén, Posta ucca 3. Értekezni rendőrség. I. e. 51. szoba. 881 vv.

Bútorozott szoba

Penzió Simonyi ut 11. Szobák ellátással és anélkül is olcsón kiadók. 1813. X. 30.

Bútorozott, féregmentes uccai szoba, fürdőszoba használatlaltal, esendes, kert udvarban. Tanulni szerető fiataloknak s esetleg teljes ellátással kiadó. Kettőnek is megfelelő. Faragó ucca 9. sz. 1533

Bútorozott szoba központi fűtéssel, fürdőszobahasználatlaltal és teljes ellátással kiadó Perzel műterem, Szent Anna u. 1C. 1536

Gyönyörű hegyvidéken nagy uccai szoba kiadó. Ellátás vagy konvhasználat. Cim a kiadóban. 1534

Ingóság eladás

Egy ruhaszekrény, tükörrel, egy schöberágy, egy vadászskirt. Széchenyi u. 34. szám. 1354

Széchenyi ut 21 alatt egy cement kutgyűrű, nagy taposókád, földrosta, szénkénegező gép eladó. 1512

Antik porcellánok, órák, szekrények eladók. Eröss Lajos ucca 12. 1513

Paplanlepedő, alsólepedő vászon, háló szobabutor, gázkályha, ajtó, üvegházra való ablak, pult eladó. Burgundia 15 d. u. 3-4 közzött. 1529

Atadó üzlet, vendéglő

Egy fodrászüzlet berendezéssel eladó, darabonként is. Cim a kiadóban.

Üzlet, műhely, raktár beviség

Kiadó üzlethelyiség, minden szakmának beválók, remek helyen. Csapó ucca 10. Értekezni az udvarban. 1510

Kiadó Simonyi ucca 5. szám alatti papírüzlethelyiség novemberre. 1511

Eladó állatok

Kasos méh sürgősen eladó. Tancsics Mihály ucca 8. sz. 1523

Ingalanfor almi irodák

Vételnél és eladásnál forduljon bizalommal Nagy ingatlanirodához. Csapó u. 56. sz. Felvilágosítás díj talan. 1359 10. 31.

Férfi szerkesztő: PÁL F Y JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.